

3 Aruba

Grootschalige controle
privé-eilanden

9 Wereld

Dodental schietpartij
school Krim loopt op

10 Economie

Zakenman Marcel
Boekhoorn koopt Hema

12 Sport

Mayweather 'nodigt'
Noermagomedov uit

In nieuwe economische visie

Regering wil inzetten op 'veelbelovende' sectoren

ORANJESTAD — De Arubaanse regering werkt aan een nieuwe economische visie, die zich gaat baseren op het stimuleren van een aantal specifieke sectoren. Dit maakte Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) vanochtend bekend tijdens een persconferentie.

In aanwezigheid van functionarissen van Directie Economische Zaken en Industrie (Dezhi) verklaarde de minister vanochtend dat er wordt gewerkt aan een 'nieuwe fundering' voor de Arubaanse economie. Ruiz-Maduro gaf aan dat het van belang is om met name de weerbaarheid van de Arubaanse economie te versterken door het minder afhankelijk te maken van ontwikkelingen in het buitenland, zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse economie. Hoewel het definitieve beleidsdocument nog niet klaar is, aldus de minister, heeft Dezhi een zevental bouwblokken aangewezen die deze fundering zullen moeten vormen. Om te beginnen moet er prioriteit worden gegeven aan het verlagen van de kosten van levensonderhoud op het eiland, onder meer door het basispakket te verbreden en ervoor te zorgen dat consumenten producten tegen eerlijkere prijzen kunnen blijven aanschaffen. Gezonde Openbare Financiën zijn ook een belangrijke bouwsteen, stelt de minister, om te beginnen omdat deze zorgen voor een beter investeringsklimaat op het eiland. Op het gebied van macro-economisch beleid wordt momenteel gewerkt aan een nieuw model om zo betere projecties te kunnen maken, aldus minister Ruiz-Maduro. Verder is het volgens Dezhi heel belangrijk om toe te

zien op een gecontroleerde en duurzame economische groei volgens Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Daarnaast is het de bedoeling dat de regering ervoor zorgt dat de uitgifte van vergunningen sneller en transparanter gebeurt aan de hand van onder meer het vergemakkelijken van procedures en het invoeren van een online portal waar ondernemers terecht kunnen met hun aanvragen en waar zij de voortgang van hun aanvraag kunnen traceren. Ook is het de bedoeling dat de drempels voor het exporteren van producten vanuit Aruba zoveel mogelijk worden verwijderd. Tenslotte wil de regering kinderen en jongeren stimuleren om later ondernemer te worden om zo van een arbeiderscultuur over te gaan naar een ondernemerscultuur voor de lange termijn.

Veelbelovende sectoren

In mei heeft de regering vergaderd met verschillende lokale zakenlieden en andere stakeholders. Minister Ruiz-Maduro gaf tijdens haar presentatie vanochtend echter niet aan om welke personen het hier precies zou gaan. "Het zijn de trekkers van onze lokale economie. Zakenmensen", aldus de minister. Uit deze gesprekken werd een aantal economische sectoren aangewezen als 'veelbelovend' en het is de bedoe-

ling dat de Arubaanse regering de ontwikkeling van deze sectoren gaat stimuleren als *facilitator*. De eerste sector is toerisme, met name op cultureel vlak, maar ook met accenten op sport en avontuur om aan de vraag van jonge toeristen te voldoen. Daarnaast wil de regering investeringen faciliteren op gebied van medisch toerisme. De ontwikkeling van een kennis-economie krijgt ook extra stimulans. Aruba heeft op dit moment kennis op gebied van onder meer zonne-energie, maar ook onderwijs en desalinatie van zeewater naar drinkwater. Landbouw is de derde veelbelovende sector, met name voor lokale consumptie waardoor de kosten van levensonderhoud kunnen worden verlaagd. Aruba kan veel economisch gewin behalen op het gebied van logistiek, aldus minister Ruiz-Maduro. Hierbij wijst zij op maritieme diensten, het onderhoud van schepen en vliegtuigen, de haven als hub, de ontwikkeling van de vrije zone en de beveiligde opslag van dure producten. Ook wil de regering de circulaire economie stimuleren. Als voorbeeld noemde minister Ruiz-Maduro het recyclen van bijvoorbeeld glas. Tenslotte wil de regering de creatieve industrie op het eiland ondersteunen. Aruba kent veel kunstenaars, muzikanten, fotografen, filmmakers, modeontwerpers en website ontwikkelaars. Minister Ruiz-Maduro zegt dat het de bedoeling is dat San Nicolas, behalve de culturele hoofdstad van het eiland ook het centrale punt voor de creatieve industrie moet worden.

Gras is groener

Foto: Parke Nacional Arikok

ORANJESTAD — Door de grote hoeveelheden neerslag van de afgelopen weken is National Park Arikok groener dan ooit. Vanochtend zag de Operations Manager van Arikok, Natasha Silva, hoe mooi het park opbloeide en besloot dit vast te leggen en de foto's op Facebook te plaatsen. Tussen het mooie groen, zien we ook enorm veel bloemen in het park. Op 28 oktober is het park van plan een wandeling te organiseren zodat bezoekers een extra kans krijgen het mooie groen te aanschouwen.

Man 18 jaar cel in voor doden 2 vrouwen

ROTTERDAM — De Schiedammer Albert B. (59) moet achttien jaar de cel in wegens het doden van twee vrouwen in Rotterdam ruim een kwart eeuw geleden. De rechtbank in Rotterdam vindt overtuigend bewezen dat B. de misdrijven heeft gepleegd. Voorafgaand aan het dodelijk geweld heeft hij hen seksueel misbruikt.

Het Openbaar Ministerie had een celstraf van twintig jaar tegen B. geëist. De verdachte heeft altijd ontkend.

B. werd pas vorig jaar april opgepakt voor de moord op

slachtoffers is een sperma-spoor van B. gevonden.

Volgens de rechtbank moet B. destijds 'als een razende tekeer zijn gegaan, gezien de vele steekwonden die de vrouwen hadden'. Voor de rechtbank staat vast dat B. de dader is door de vele overeenkomsten in de manier waarop het seksuele geweld plaatsvond en de omstandigheden van hun dood. Het gebeurde telkens 's nachts

op straat waar de vrouwen 'makkelijke prooien' waren voor de dader.

B. heeft zelf verklaard dat hij vrijwillige seks met de vrouwen heeft gehad, maar dat hij ze niet heeft gedood. Maar de rechtbank benadrukte dat het geweld niet los kan worden gezien van de sterk seksuele context. Daarvoor ziet de rechter tal van bijkomende omstandigheden.

Korea's nodigen paus uit

VATICANSTAD — De Zuid-Koreaanse president Moon Jae-in heeft op bezoek in Vaticaanstad de paus een uitnodiging overgebracht om Noord-Korea te bezoeken. De Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un heeft zo via via paus Franciscus gevraagd naar zijn land te komen.

Noord-Korea wordt stalinistisch geregeerd en het christendom geldt er als een gruwel. Toch zouden er enkele duizenden rooms-katholieken zijn. In Zuid-Korea is meer dan 10 procent van de bevolking rooms-katholiek, inclusief president Moon. Het land telt daarnaast circa 20 miljoen andere christenen. Moon zei op bezoek in het Vaticaan, na een mis die in de Sint-Pieterskerk werd opgedragen voor vrede op het Koreaanse schiereiland, dat de christelijke naastenliefde en de Europese geest van eenheid heel Korea moet inspireren, meldde het persbureau *Yonhap*.

President Moon Jae-in in een geanimeerd gesprek met paus Franciscus.

Singapore treedt op tegen smokkel Noord-Korea

SINGAPORE — De autoriteiten in Singapore vervolgen twee mannen en drie bedrijven voor het leveren van luxegoederen aan Noord-Korea. Tegen dat geïsoleerde dictatoriaal bestuurde land is een streng internationaal sanctieregime van kracht.

De verdachten komen uit Singapore en Noord-Korea zelf, meldt de politie in de welvarende Aziatische staat. Het duo zou bedrijven hebben geholpen bij smok-

kelpraktijken. Er zouden de afgelopen jaren onder meer 'waardevolle juwelen en horloges van dure metalen' zijn geleverd aan afnemers in Noord-Korea.

Inwoners Genua mogen spullen halen na brugramp

GENUA — Italianen die hun woningen moesten verlaten door de brugramp in Genua, hebben toestemming gekregen om spullen op te halen. De ontheemde stadsbewoners worden begeleid door brandweerlieden, bericht het Italiaanse persbureau Ansa.

In de havenstad bezweek in augustus een deel van de Morandi-brug, met 43 doden tot gevolg. Door de ramp moesten honderden inwoners hun woningen verlaten. Ieder huishouden heeft vol-

gens Ansa nu vijftig dozen gekregen om bezittingen in te stoppen, al hadden veel mensen vandaag zelf koffers meegenomen. Ze kregen twee uur de tijd om spullen bijeen te rapen.

Giusy Moretti, die de ontheemde bewoners vertegenwoordigt, uitte kritiek op de operatie. Inwoners zouden niet genoeg tijd krijgen om alles in te pakken. "En als ik straks weg ben, ben ik natuurlijk iets vergeten", stelde Moretti. "Maar dit was de beste regeling die we konden krijgen en we kunnen ook nog terugkeren op andere momenten."

‘Hartje’ komt tevoorschijn in winkelcentrum

ORANJESTAD — ‘Curasonchi’, het kinderboek van schrijvers Lenie Silvanie en Rosabelle Illes samen met illustrator Jowy Maasdamme krijgt een eigen pop-up winkel. Op zaterdag 20 oktober kunnen lezers terecht in de winkel bij Renaissance Marketplace tussen 12.00 en 20.00 uur om hun gereserveerde boek op te halen of te kopen. Ook is er merchandise beschikbaar, knuffels van het vrolijke hartje en t-shirts.

door onze verslaggever
Nadine Salas

In de kleurrijke ruimte treft de Amigoe woensdagmiddag schrijver en dichter Illes aan, die alvast een tipje van de sluier oplicht. Ze vertelt dat er in de winkel ook een ondekhoek voor kinderen komt, met verschillende opdrachten om hun zintuigen spelen, derwijs te ontdekken. In het winkelcentrum zijn op zaterdag verschillende kinderactiviteiten gepland. Illes hoopt dat er tijdens de kinderboekenweek begin november nog meer activiteiten georganiseerd kunnen worden in de pop-up winkel. Dan komt namelijk ook co-auteur Silvanie over uit Nederland voor de boekenweek-activiteiten. “Als het goed gaat deze zaterdag kunnen we het misschien nog een keer herhalen”, zegt Illes.

Verhaal

Het verhaal over Hartje is ontstaan in een interactieve performance die Silvanie gaf op scholen in Nederland. Zo’n acht jaar terug benaderde hij Illes, om het verhaal om te zetten in een boek. Illes begon als redacteur maar was al snel verkocht en werd co-auteur, samen ontwikkelden ze het concept tot een compleet verhaal. Toen dit gereed was, twee jaar verder, benaderden ze Arubaanse illustrator Jowy Maasdamme, die op slag verliefd werd op het verhaal. Maasdamme werkte eerst aan het gezicht van de figuur, die Caribische invloeden meekreeg zoals bruine ogen en

een wat bredere neus en opzettelijk niet de traditionele hartvorm heeft. “Eigenlijk lijkt hij een beetje op Levi”, zegt Illes. Daarna werd aan zijn lichaam gewerkt. “Want hoe illustreer je een lichaam dat door een lichaam reist? Het is een bloederige situatie” lacht Illes. “Het is op een leuke en kleurrijke manier voor kinderen geïllustreerd, helemaal niet eng of bloederig.” De auteur omschrijft ‘Hartje’ als een hart met passie en energie. “Hij is moedig en expressief want hij wil van waarde zijn en een impact op de wereld maken.”

Talen

Het boek is een speciale editie voor het Caribisch gebied, er zijn 500 exemplaren van gedrukt en daar is nu ongeveer de helft van over. Het is een livig boek geworden, want het verhaal is in vijf verschillende talen gedrukt: Papiamentu, Papiamentu, Nederlands, Engels en Spaans. “We wilden ze niet uit elkaar houden in aparte boeken, want we wilden niet dat leraren of ouders zich verplicht voelden om een bepaalde taal te kiezen en dat het dan waarschijnlijk Nederlands wordt, ze zijn allemaal belangrijk”, stelt Illes. “We vinden dat je Papiaments eerst goed en stabiel moet zijn voordat je overgaat op andere talen. Ook de leraren geven aan dat ze met het boek beginnen in het Papiaments in de eerste klas en later pas de andere talen introduceren. Door ze samen te houden bied je deze keuzemogelijkheid.” In de toekomst komen mo-

Foto: Nadine Salas

gelijk andere edities zoals een digitale versie, andere talen en boeken met slechts een of twee talen.

Proces

‘Curasonchi’ is een project

van lange adem, acht jaar, waarvan veel van de samenwerking via internet moest gebeuren omdat de leden in verschillende landen woonden. “Ik sprak welkijks een of twee uur via

Skype”, legt de auteur uit. Vooral de verschillende vertalingen luisterden nauw. Het origineel was namelijk gezongen, in het boek is er gekozen voor wat rijm, de melodie hangt er vanaf hoe je het leest, legt ze uit. “We hebben moeten leren om samen te werken, nu zijn we als de vingers van één hand”, omschrijft Illes het creatieproces.

“We hebben creatieve meningsverschillen maar zijn nu zo verbonden met elkaar dat we toch samen creëren.” Maasdamme kan niet aanwezig zijn voor de Arubaanse kinderboekenweek maar Illes hoopt dat ze iets met zijn drieën kunnen doen in de toekomst. Bijvoorbeeld op Curaçao dat als volgende eiland aan de beurt is. Ook daar krijgen namelijk alle basisscholen een kopie van ‘Curasonchi’, in navolging van Aruba.

Fysiotherapeuten pleiten voor kwaliteitsregister

WILLEMSTAD — De fysiotherapie beroepsverenigingen van Aruba, Curaçao en St. Maarten hebben tijdens het ‘Spinal Cord Injury Congres 2018’ op Curaçao, eind september, een Memorandum of Understanding getekend om beter met elkaar samen te werken, om zo de kwaliteit te waarborgen. Dit memorandum wordt ondersteund door het Koninklijk Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) Nederland.

De voorzitters van de drie fysiotherapie beroepsverenigingen vinden dat de kwaliteitseisen voor een fysiotherapeut op alle eilanden gelijk zouden moeten zijn. Op dit moment zijn er geen, minimaal of onrealistisch geformuleerde kwaliteitseisen; dit is per eiland verschillend. Door gezamenlijke kwaliteitsafspraken te maken, kan er in de toekomst mogelijk ook gewerkt worden aan kwaliteitsborging. Dit onderwerp is uitvoerig ter sprake gekomen tijdens het overleg met de drie beroepsverenigingen en het KNGF.

voor samenwerking. De beroepsverenigingen realiseren zich dat de kwaliteitszorg nog veel verbetering moet doormaken en als paramedici willen zij daar graag hun steentje aan bijdragen, maar dan moeten die kwaliteitseisen wel realistisch en haalbaar zijn. Het blindelings overnemen van de Nederlandse eisen en deze dan volgens Nederlandse maatstaven implementeren, pakt vaak niet positief uit. Daarom willen de drie beroepsverenigingen dit memorandum gebruiken om samen op te trekken, informatie te delen en gezamenlijk tot realistische en acceptabele kwaliteitseisen te komen die haalbaar zijn voor de fysiotherapeuten binnen het Caribisch gebied, daarbij ondersteund door het KNGF.

Preventie

Naast de kwaliteit kunnen ook andere onderwerpen binnen het domein van de fysiotherapeut gezamenlijk aangepakt worden. Binnen het ‘Vierlanden Overleg’ hebben de gezondheidsministeries afspraken gemaakt om samen te werken aan preventieprogramma’s, het opleiden van zorgprofessionals en het stimuleren van gezond leven, sport en bewegen. Allemaal thema’s waarbij de fysiotherapeut bij uitstek een leidende rol zou kunnen spelen. Dat betekent dat de fysiotherapeut als zorgprofessional een belangrijke bijdrage kan leveren aan het realiseren van de speerpunten van de ‘Vierlandenconferentie’. De beroepsverenigingen staan hierbij open voor dialoog.

25% OFF
RIBA FULL E TIENDA

OCTOBER
26 TE CU 31 DI OCTOBER

LIMITED TIME ONLY

CLEARANCE
SALE

UP TO
85% OFF

TENT SALE Y MUCHO MAS !

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Steun ons
werk
met
uw
gift.

F A V I

**Fundacion Arubano di
Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setamnet.aw website:
http://www.favi.org

**Caribbean
Cinemas**

MEGAPLEX 8
The only theater in Aruba with all stadium seating!
caribbeancinemas.com Caribbean Cinemas Aruba

OCTOBER 18 - 24

JAMIE LEE CURTIS | JUDY GREER
HALLOWEEN
WITH SPANISH SUBTITLES [R]
MONTHU 4:55 | 7:15 | 9:40
FRI 4:55 | 7:15 | 9:40 | 12:00
SAT 2:35 | 4:55 | 7:15 | 9:40 | 12:00
SUN 2:35 | 4:55 | 7:15 | 9:40

ANA MARIA ARIAS | VICTOR BAUJOUR
TRABAJO SUCIO SPANISH [R]
MONTHU 5:25 | 7:25 | 9:25
FRI 5:25 | 7:25 | 9:25 | 11:25
SAT 3:25 | 5:25 | 7:25 | 9:25 | 11:25
SUN 3:25 | 5:25 | 7:25 | 9:25

JEFF BRIDGES | CYNTHIA ERIVO
BAD TIMES AT THE EL ROYALE
WITH SPANISH SUBTITLES [R]
MONTHU 4:50 | 6:50 | 8:45
FRI 4:50 | 6:50 | 8:45 | 11:00
SAT 1:45 | 4:05 | 6:30 | 8:45 | 11:00
SUN 1:45 | 4:05 | 6:30 | 8:45

TOM HARDY | MICHELLE WILLIAMS
VENOM
WITH SPANISH SUBTITLES [PG-13]
MONTHU 4:50 | 6:50
FRI 4:50 | 6:50 | 11:50
SAT 1:45 | 4:05 | 6:30 | 8:45 | 11:00
SUN 1:45 | 4:05 | 6:30 | 8:45

LADY GAGA | BRADLEY COOPER
A STAR IS BORN
WITH SPANISH SUBTITLES [R]
MONTHU & SUN 4:00 | 8:35
FRI&SAT 4:00 | 8:35 | 11:25

KEVIN HART | TIFFANY HADDISH
NIGHT SCHOOL [PG-13]
MONTHU 4:35 | 7:00 | 9:30
FRI 4:35 | 7:00 | 9:30 | 11:55
SAT 2:10 | 4:35 | 7:00 | 9:30 | 11:55
SUN 2:10 | 4:35 | 7:00 | 9:30

VERDI
AIDA The Met Opera
SATURDAY, OCTOBER 20, 1:00P.M.
STARTING OCTOBER 25: HUNTER KILLER, THE HATE U GIVE, JOHNNY ENGLISH STRIKES AGAIN

Palm Beach Plaza
Aruba | 586.0074

THE MAGIC OF THE MOVIES
ON YOUR MOBILE DEVICE

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

**Sluit een abonnement bij Amigoe en maak
kans om fantastische prijzen te winnen!**

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay
bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van
Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

**ABONNEER
NU!
582-4333**

Nieuwe Bureau Integriteit moet ambtenaren vooral bewuster maken

IN HET KORT

ORANJESTAD — Het nog op te zetten Bureau Integriteit Aruba (BIA) zal zich vooral bezig houden met bewustmaking van ambtenaren over integriteit en corruptie. Wanneer de dienst overgaat tot het opnemen van meldingen worden deze geanalyseerd en indien nodig doorgespeeld naar personeelsdienst DRH of het Openbaar Ministerie. Dit kwam naar voren tijdens de conferentie ‘Leiderschap en Integriteit’ dat gisteren werd gehouden in de balzaal van het Marriott Hotel.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Tijdens haar openingstoespraak tegenover de leidinggevenden van bijna alle departementen, gouverneur Alfonso Boekhoudt, Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) en Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) stelde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) dat verbetering van de integriteit binnen de Arubaanse overheid op drie niveau's moet gebeuren. Allereerst binnen het overheidsapparaat met het instellen van het Bureau Integriteit Aruba (BIA), dat als taak heeft het bewustwordingsproces in gang te brengen, en het bewaken van de integriteit binnen de overheids- en semi overheidsdiensten. “Tot aan de ministers toe”, aldus de premier.

Integriteitskamer

Ten tweede moet er een Integriteitskamer komen die beslissingen van de regering zoals openbare aanbestedingen zal moeten toetsen. Van de Raad van Advies (RvA) heeft de regering intussen advies gekregen over het opzetten van de Integriteitskamer, vertelde de premier later aan de lokale pers. Bovendien is de speciale commissie Versterking Democratisch Bestel in het

leven geroepen om daar onder andere aan te werken. “Van deze commissie hebben wij te horen gekregen dat onder meer de comptabiliteitswet moet worden aangepast en dat de wetten voor campagnefinanciering en integriteit moeten worden ingevoerd. Deze wetten doorlopen nu hun proces”, zegt Wever-Croes. Ten derde moet er een uniforme corporate governance code voor overheidsinstellingen komen. “We zijn binnen alle staatsbedrijven de regelgeving rond *corporate governance* aan het inventariseren. Die moeten worden vervangen door één uniforme regelgeving die ook bij wet wordt bekrachtigd.” In de nieuwe *corporate governance code* worden zaken als dividend en aanstelling van Raadsleden geregeld. Tenslotte moet er volgens premier Wever-Croes een toezichtsorgaan komen dat de regering gevraagd en ongevraagd raad geeft over alle staats-NV's.

Niet vervolgen maar bewustmaken

Maar eerst moet het Bureau Integriteit Aruba op worden gezet. Premier Wever-Croes merkte tegenover de pers op dat de opzet van BIA nog helemaal moet worden gedaan, van de meldingsprocedure en hoeveel mensen

Foto: Ariën Rasmijn

Onder het toezien van DRH-directeur Omaira Lares (links) gaan hoofden van dienst en leidinggevenden met elkaar in beraad over een van de casussen tijdens de conferentie ‘Leiderschap en Integriteit’.

daar zullen werken tot aan het legale kader. Ook moet de aangekondigde nieuwe wetgeving die klokkenluiders zal moeten beschermen nog helemaal worden geformuleerd. Volgens de premier is het niet de bedoeling dat BIA individuele ambtenaren die in de fout zijn gegaan gaat vervolgen, maar dat de nadruk juist gaat liggen op bewustmaking via voorlichting en dat de omstandigheden die het fout handelen hebben gefaciliteerd worden verholpen door bijvoorbeeld verantwoordelijkheid te leggen bij leidinggevenden, tot aan de ministers toe. “Dit zodat ambtenaren niet eens in de gelegenheid komen om ver-

keerd te handelen.” Ook is het volgens de premier niet de bedoeling dat BIA integriteitskwesies en corruptie van vorige regeringen in behandeling gaat nemen. “Daar is al een andere instantie voor, namelijk het Openbaar Ministerie.” Volgens de premier moet het nieuwe integriteitsbeleid ook in de wet worden verankerd. “Want stel dat een volgende regering niet zo veel interesse heeft in Bureau Integriteit. Dan moet het niet zo makkelijk zijn om ervan af te komen”, aldus Wever-Croes.

‘Corruptie kost geld’

Corruptie kost geld en belemmert de groei van je

economie, stelde Amalin Flanegin, de kersverse kwartiermaker van de integriteitskamer tijdens haar toespraak. Uit onderzoek van de CBA blijkt dat de privé-sector corruptie een van de meest problematische factoren ziet in het zaken op Aruba. Het vertrouwen in administratie-ethiek en in diensten zoals bijvoorbeeld van de Douane is laag. Het vertrouwen onder de hoofden van dienst en leidinggevenden zelf is al op een dieptepunt. In een ter plekke gehouden online poll werd gevraagd of binnen de overheidsdiensten integre wordt gewerkt. 80 procent van de aanwezigen die aan de poll deelnamen

vond van niet. Flanegin gaf aan dat er tussen 2000 en 2015 op Aruba in totaal 46 rechtszaken zijn geweest rondom ambtelijke corruptie, van gevallen rond vergunningen tot aan het doorvoeren van drugs en het regelen van afspraken. Flanegin, die door het CBA ‘uitgeleend’ is aan de regering om als kwartiermaker BIA op te zetten, benadrukte keer op keer dat BIA haar taak niet alleen kan uitvoeren, maar dat iedereen samen moet werken naar een meer integre overheidsapparaat. BIA gaat in eerste instantie geen meldingen aannemen, ‘totdat de organisatie helemaal’ staat. Flanegin presenteerde een voorstel van een organogram met daarin plaats voor vijf werknemers onder een diensthoofd. Ze zei overigens zelf geen vergoeding te willen voor haar werkzaamheden als kwartiermaker.

Klokkenluidersregeling

De premier zegt dat alle conceptwetten klaar moeten zijn voor het eind van het jaar. Alain Hoekstra, integriteitsexpert bij het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken en oprichter van het Huis voor Klokkenluiders, was ook spreker op het congres. Hij werkt voor het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken en is op verzoek van de Arubaanse regering naar het eiland gekomen op advies te geven over het opzetten van BIA, maar ook de klokkenluidersregeling. “Daarom houdt hij deze week gesprekken met verschillende diensten”, aldus premier Wever-Croes.

1 illegale opgepakt

Grootschalige controle privé-eilanden

ORANJESTAD — De Guarda Nos Costa hield dinsdagochtend, in samenwerking met de Kustwacht en een FRISC van de Koninklijke Marine, een actie waarbij de instanties grootschalige controles uitvoerden op de privé-eilanden voor de Aru-

baanse kust, namelijk Palm Island, Renaissance Island en de Palm pier. Ook Beach Bar de Bugaloo werd gecontroleerd. Er werden verschillende personen opgepakt en naar de Guarda Nos Costa gebracht om te kijken of ze wel over

de nodige verblijfs- en werkdocumenten beschikten. Er bleek uiteindelijk maar een enkele persoon op Palm Island qua papierwerk niet in orde te zijn. Omdat deze geen verblijfsdocumenten kon tonen, werd de persoon definitief overgedragen aan

de Guarda Nos Costa. Zij zijn verantwoordelijk voor de verdere afhandeling.

Helpt huwelijken eindigt in echtscheiding

Censo veel tijd kwijt aan toetsen schijnhuwelijk

ORANJESTAD — De Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo) doet wekelijks zestien tot twintig schijnhuwelijk-toetsen, bij aanvragen om een in het buitenland gesloten huwelijk op Aruba in te schrijven. “Elke toets kost een ambtenaar zo'n twee uur”, zegt Censo-directeur Sharin Luydens. De wachttijd voor het laten toetsen is intussen opgelopen tot april 2019. In veel gevallen gaat het om een huwelijk waarbij een Venezolaanse vrouw is betrokken.

Luydens legt uit dat onderscheid moet worden gemaakt tussen een huwelijk dat op Aruba is gesloten en huwelijken die in het buitenland zijn gesloten. “Dat zijn twee verschillende wetten. Volgens het Burgerlijk Wetboek moeten we onderzoeken of het een fictief huwelijk betreft als een Nederlander die geboren is op Aruba met een buitenlander is getrouwd en dat op Aruba wil laten registreren.”

Misbruik

Sinds de problematiek met Venezuela krijgt Censo veel meer aanvragen om huwelijken die in Venezuela zijn gesloten, op Aruba in te schrij-

ven. Volgens Luydens gaat het in de meerderheid van de verzoeken om een Venezolaanse vrouw die pas kort op Aruba is en geen verblijfsvergunning heeft. “Dat zijn voor ons sterke aanwijzingen dat het instituut huwelijk wordt misbruikt om een verblijfsstatus te krijgen. Het is een probleem van ons vreemdelingenbeleid, maar het wordt een probleem van Censo.”

Geen extra personeel

De Censo-directeur ziet geen reden om meer personeel in te zetten om de wachttijd voor de schijnhuwelijktol te verkorten. “Op dit moment eindigt in het alge-

meen de helft van de gesloten huwelijken in een echtscheiding.” Het is voor haar duidelijk dat het instituut huwelijk wordt misbruikt. “Als mensen om de juiste redenen zouden trouwen, zou het probleem van de lange wachttijd er niet zijn. Waarom moet de belastingbetaler betalen voor meer personeel om de schijnhuwelijktol te doen, als er sprake is van misbruik? Als mensen trouwen, samen een kind hebben en op hetzelfde adres wonen, dan kan sneller worden aangetoond dat het een huwelijk is. Maar als de omstandigheden nader moet worden onderzocht, om te kijken of het huwelijk wordt gebruikt om een verblijfsvergunning te krijgen, kan het langer duren.”

Luydens merkt tot slot op dat voor de schijnhuwelijktol geen leges worden betaald, omdat dit niet in de wet staat. Het kost Censo dus tijd en geld.

Minister oneens met voorstel verpakkingshelling

ORANJESTAD — De minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR) is het niet eens met het voorstel dat de Kamer van Koophandel (KvK) gisteren deed om verpakkingshelling te heffen aan de grens. Hij vindt het niet acceptabel, ‘als de samenleving betaalt, dan betaalt de commercie ook’. De Kamer bestempelt de reactie van de minister als ‘verkeerde interpretatie’.

De KvK stelde maandag via een persbericht voor om een bedrag te heffen over de verpakking van goederen die ingevoerd worden bij de luchthaven of haven. Dit in plaats van een vast bedrag voor inwoners en ondernemingen per maand, zoals de minister dat had afgesproken met alle vakbonden en vrijwel alle belanghebbende organisaties. De minister reageerde gepikeerd op het bericht. Tijdens

een persconferentie gistermiddag zegt de minister een brief ontvangen te hebben waarin de KvK schrijft ‘De Kamer van Koophandel ondersteunt uw standpunt om de kosten voor afvalverwerking apart door te berekenen’. “Maar er staat nergens in de brief ‘hierbij kan worden gedacht aan een nieuwe te introduceren belasting welke aan de grens dient te worden betaald’.

De Kamer zegt ‘ja we moeten bijdragen aan het afvalbeleid maar weet je wat, bereken het niet door aan onze ondernemers, kom met een aparte belasting en bereken het weer door aan het publiek’, fulmineert de minister. “Voor ons is dit onacceptabel, als de samenleving betaalt dan betaalt de commercie ook.”

Ondernemingen produceren ook grote hoeveelheden afval dus die moeten ook hun verantwoordelijkheid dragen, zo vindt hij. Bedrijven moeten 25 florin per maand gaan betalen en grotere bedrijven 35 florin. “Waarom zou alleen de kleine man moeten betalen? Als 25 florin per maand de operatie van je onderneming in gevaar brengt, dan moet je nog maar eens

goed nadenken over wat je aan het doen bent”, vindt hij. “Het akkoord wat er nu ligt gaan we niet weer uitstellen”, zegt de minister, “per 1 maart gaat de nieuwe heffing in en we gaan niet wachten op fiscale hervormingen.” Kamerdirecteur-Sonja Veldhuizen, verklaarde desgevraagd woensdagmiddag aan de Amigoe: “Wij als Kamer hebben het idee dat minister Oduber onze brief en het persbericht verkeerd geïnterpreteerd heeft. Wij kwamen eigenlijk naar voren met een idee om het op een andere manier door te berekenen, dus volgens ons is het een verkeerde interpretatie geweest en dat is alles wat ik er nog over wil zeggen.”

Toen en nu

Eerste vliegtuig, vliegveld en vliegclub op Aruba

door Evert Bongers

De eerste luchtvaartmaatschappij die de Antillen aandeed was SCADTA uit Colombia, die later zou overgaan in Avianca. Er werd gevlogen met een Dornier Wall watervliegtuig met registratieletters 'I-DOOR' die in juli 1925 voor het eerst Aruba aandeed. Het kwam uit Curaçao, met gouverneur Brandtjes aan boord. De opwindende over deze nieuwe vorm van verbinding werd snel getemperd toen SCADTA de routes wijzigde, aanvankelijk alleen nog maar op ons zusteriland vloog en later helemaal verdween.

In de jaren dertig werd er op het eiland zelf het initiatief ontwikkeld om een luchtvaartmaatschappij op te richten. Autodealer Manuel Viana begon samen met twee Amerikanen die bij de Lago werkten, met het opzetten van een plan. James Massey leerde vliegen in de Verenigde Staten en kwam terug met een Curtiss Robin 3-seater. In juni 1932 werd de zaak officieel gevestigd onder de bedrijfsnaam NV Caribische Vliegdiens Onderneming en ging opereren onder de naam Caribbean

Watervliegtuigen in de Paardenbaai, 1923.

Flying Service (CFS). De investering bedroeg 50.000 Antilliaanse guldens. Doel was het verbinden van Aruba met eilanden en steden in de regio voor vervoer van passagiers en vracht, maar ook voor het aanbieden van vlieglessen. Al snel werd duidelijk dat het onderhouden van een vliegtuig op Aruba niet makkelijk was. Bovendien werd het enige vliegtuig al na enige maanden ernstig beschadigd door een langskomende orkaan en kon het worden afgeschreven. Er moest een nieuw vliegtuig worden aangeschaft, een Bird BK, ook een 3-seater, die werd ingevlogen door Viccel-

lio, de vlieginstruuteur van Massey, die de maatschappij kwam versterken. Hij ging ook vlieglessen verzorgen. De landingsbaan was in die dagen aan de kust van Savaneta/Cura Cabai, waar nu volkswoningen staan. Het was een onverhard veld dat in de regentijd niet te gebruiken was. Er is ooit eens een vliegtuig tijdens het taxiën met een van zijn wielen in een gat terechtgekomen. Er moest groot materieel van de Lago aan te pas komen om hem eruit te hijsen en er kon die dag niet meer voor donker worden vertrokken en geland op Curaçao. Dat werd

dus de volgende ochtend... Er werden bij de landingsstrip Savoneta (zo werd het toen gespeld) hangars gebouwd, kantoren en een huis. In 1934 werd er een nieuw toestel aangeschaft dat zes passagiers kon vervoeren. Er werd gevlogen op Curaçao, een vlucht kostte 25.50 gulden en duurde 50 minuten heen en 40 terug, vanwege de wind. Eind 1934 waren er echter onderhoudsproblemen met het toestel en in die tijd begon de KLM met plannen om te gaan vliegen tussen de eilanden. Dit liep erop uit dat de KLM de CFS uitkocht en de concessie overnam. Maar de Vliegdiens had pionierswerk verricht op ons eiland en men was gewend geraakt om per vliegtuig te reizen, iets waar de KLM weer van kon profiteren.

De landingsstrip te Savoneta.

In 1933 had gezaghebber Wagemaker een geschikt terrein uitgezocht, dicht bij de stad, voor de aanleg van een nieuw vliegveld. Op de oudere landkaarten staat dit terrein aangeduid als Baca Morto (dode koe). Het vliegveld kreeg de naam van een aloëplantage in de buurt, Dakota.

Eind december 1934, tegen Kerstmis, werd een legendarische vlucht gemaakt door een 3-motorige Fokker van de KLM, de 'Snip', die de Atlantische oceaan overstak met kerstpost en via Suriname Curaçao bereikte en daarna doorvloog naar Aruba. Het landde op het veld van Savaneta. Vanaf januari 1935 werd er door het West Indisch Bedrijf (van de KLM) een vaste luchtverbinding onderhouden tussen de twee eilanden, eerst met de 'Snip', later ook met de 'Oriol'. In 1937 werd er voor het Dakota vliegveld een luchthavengebouw met radioverbinding geopend. Het was een eenvoudig houten

gebouw, aan het eind van de landingsbaan.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog, in 1942, vestigde de US Air Force een basis op het vliegveld van Aruba en werd er een nieuw luchthavengebouw neergezet, vlak bij de kustweg. Het staat er nog steeds, ter hoogte van de nu afgesloten voormalige hoofdweg bij de Bucuti Yacht Club. Ook in 1942 werd de Aruba Flying Club (AFC) opgericht, voornamelijk door Amerikanen die bij de Lago werkten. Zij bouwden bij de luchthaven een hangar voor hun vliegtuig (een Piper Cub) en als clubhuis. Toen er echter door de Amerikanen strenge restricties voor vliegbewegingen boven Aruba werden uitgevaardigd, gingen de AFC-leden op zoek naar een alternatieve locatie voor een vliegstrip, waar zij de militaire activiteiten bij het Dakota vliegveld niet zouden storen. Dat werd een veld, naast de Lago Golf Course. Het werd door de leden zelf aangelegd, in 1943 werd de clubhangar eraan toe verhuurd en meer hangars neergezet. Het vliegveld werd vernoemd naar

Piet de Vuijst, havenmeester en ambtenaar toezicht luchtvaart, die zich jarenlang had sterk gemaakt voor de oprichting van de AFC. In 1944 ging het 'De Vuijst Field' met de AFC open. Er bestond enorme belangstelling voor vlieglessen, die in de oorlog door Amerikaanse piloten werden gegeven.

Na de oorlog werd er ten zuiden van de landingsbaan van de Dakota-luchthaven een groter luchthavengebouw neergezet, dat in 1950 werd geopend. Het oude luchthavengebouw werd verder gebruikt als brandweergarage. In 1955 werd de Dakota-luchthaven door Prins Bernhard omgedoopt tot Prinses Beatrix Luchthaven. Het deed dienst tot eind 1972, toen aan de noordzijde het nieuwe luchthavengebouw werd geopend.

Voor het eerste vliegtuig dat Arubanen te zien kregen, moeten we teruggaan naar begin jaren '20. In augustus 1923 kreeg Oranjestad onverwacht bezoek van twee watervliegtuigen van de United States Marines, gestationeerd in Panama. Een van de twee 'Curtiss F-51 flying boats', die rondvlogen in het Caribisch gebied, moest voor een kleine reparatie een tussenlanding maken en dat was in de Paardenbaai. Zoiets had men in Playa nog nooit aanschouwd!

De 'Snip' op het vliegveld van Savaneta, 1935.

Het eerste luchthavengebouw, 1935.

Met 2 florin meer, kan je de **MEGA PLUS** winnen

* Afl. **540.000,-**

* Afl. 400.000,- + Afl. 120.000,- extra

Verkrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

trekking is op vrijdag 19 oktober

Het tweede luchthavengebouw, jaren '40.

KOOYMAN

VOLG ONS
KOOYMAN.ARUBA

DEALS OF THE WEEK

Geldig van vrijdag 19 oktober tot en met donderdag 25 oktober 2018 of zolang de voorraad strekt.

VEILIGHEIDSSCHOENEN QUEBEC 250

- Geaard
- Lichtgewicht
- Stalen neus
- Anti-slip + comfortabel

139.⁹⁹
118.⁹⁹

of 4760 Fun Miles

ATOMS DRAADLOOS ALARMSYSTEEM

- Inclusief: controlehub, 2 raam/deur sensoren, alarm, bewegingssensor en afstandsbediening
- Communiceer en aansturen via Apple iOS/Android smartphone of tablet
- Aan te vullen tot 4 camera's en 36 sensoren

399.⁹⁹
359.⁹⁹

of 14400 Fun Miles

DIGITALE KLUIS

- Coderen tot 8 cijfers
- Massief staal
- Werkt op 4 AA batterijen (exclusief)
- Inclusief 2 reservesleutels en 4 ankerbouten

199.⁹⁹
179.⁹⁹

of 7200 Fun Miles

PRIKKELDRAAD

- 50 ft/15.24 m
- Verzinkt

199.⁹⁹
169.⁹⁹

of 6800 Fun Miles

2X fun miles

KOOYMAN MEGASTORE NON-STOP OPEN VAN 7AM - 7PM & ZONDAG 9AM - 2PM
Kooyman Megastore Av. E. J. (Watty) Vos 20

WWW.KOOYMANBV.COM

NEW LIFE FOR PAWS
FOUNDATION

Clown Doctors Aruba

Cel.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

587-0002

STICHTING
BLOEDBANK
ARUBA

CADA GOTA TA CONTRA

Kidneys 297

Be aware, stay healthy!

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

Den Cayente

Papieren tijger

Ariën Rasmijn (1975) is journalist. Naast zijn publicaties in de *Amigoe* en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek op Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: dencayente@gmail.com.

Stuart Johnson, minister van Toerisme op St. Maarten, heeft een probleem. Wat een WhatsApp-bericht lijkt te zijn tussen hem en een coördinator is uitgelekt, waaruit blijkt dat hij zijn staflid om seks vraagt in ruil voor geld. De twee waren in Europa voor een werkbezoek en hadden eerder die avond hun daggeldvergoeding verbrast in een casino. De coördinator was blut en vroeg zijn baas om een lening. Johnson weigerde aanvankelijk maar stelde op gegeven moment aan zijn staflid voor, zo schrijft de *Daily Herald*, dat hij voor de rest van zijn verblijf zou betalen in ruil voor seksuele handelingen. Het staflid wees zijn minister af en ging terug naar St. Maarten omdat hij toch geen geld meer overhad om zijn verblijf te betalen.

Eenmaal terug op SXM bleef het incident aan hem knagen en de coördinator bezocht een psychiater. Ondertussen bleef minister Johnson hem op zijn kantoor ontbieden voor een persoonlijk gesprek, maar de coördinator weigerde te komen tenzij er andere ministers of stafleden aanwezig zouden zijn. Op 9 oktober werd de coördinator ontslagen. Zijn gedrag zou niet rijmen met de aard van zijn post, die 'een hoge mate van respect, vertrouwen, integriteit en professio-

naliteit vereist', aldus de brief die aan hem zou zijn gericht. De coördinator was sinds hij was aangenomen vier maanden geleden geen enkele keer betaald, dus een advocaat kon hij ook niet betalen. Intussen heeft minister Johnson aangifte tegen hem gedaan. De politie heeft de reden voor aangifte niet bekendgemaakt. De coördinator heeft zelf nog geen aangifte gedaan maar zegt dit alsnog te gaan doen deze week, aldus de *Daily Herald*.

Ondanks gemor van de oppositie houden Johnson en de rest van het kabinet de kaken stijf op elkaar. Lekker boel dus op St. Maarten. Letterlijk een festijn van wangedrag, van het vergokken van publieke gelden in een casino tot grensoverschrijdend gedrag en seksuele intimidatie, het type machtsmisbruik dat levens kapotmaakt. En om een of andere reden is het toch niet zo schokkend. Je leest met rode oortjes, maar je kijkt er niet echt van op. Het eerste wat bij je opkomt is dat niemand hiervan zou hebben gehoord als de coördinator wel was ingegaan op de avances van de minister. Of als de minister niet zo naïef was en zijn vieze praatjes buiten zijn mobiele telefoon hield, weg van waar er een *screenshot* van gemaakt zou kunnen

worden. Maar misschien ben ik te cynisch. In ander, totaal ongerelateerd nieuws: Gisteren namen alle hoofden van dienst en leidinggevenden binnen de Arubaanse overheid deel aan een conferentie over integriteit. De komst van het Bureau Integriteit Aruba werd uitgelegd, met de boodschap dat het moet gaan om bewustwording dat integriteit van levensbelang is en dat iedereen moet bijdragen. Wel zo jammer overigens dat van het kabinet slechts de premier en de minister van Financiën aanwezig waren tijdens de conferentie. De hoofden van dienst kregen cassussen voorgelegd en de sfeer was er een van dat iets hoe dan ook moest veranderen. Alleen wist men duidelijk nog niet hoe. Het onder woorden brengen van wat er allemaal mis is was al een grote stap. Ook tekenend: Er werd een live-enquête gehouden en op de vraag of binnen de overheidsdiensten integer wordt gewerkt gaf 80 procent van de deelnemers aan van niet. De toon was dus gezet, zou je denken, maar op de vraag of zij zelf een collega zouden aanspreken wanneer deze zich niet integer zou gedragen zei 90 procent ja. En dan vraag je je af waarom dan überhaupt een conferentie en een Bureau Integriteit nodig zou zijn. De 10 procent die glashard zei weg te kijken wanneer een collega een scheve schachtsaats rijdt is eerlijker. Er is dus een lange, slepende weg te gaan.

En er moet sowieso nog heel veel gebeuren voordat er sprake is van een consistent integriteitsbeleid, maar volgens premier Wever-Croes moet alles nog voor de jaarwisseling op de rails staan. Nederland lijkt de druk dus flink op de ketel te hebben gezet, maar ze hebben wel hun *top gun* - een integriteitsdeskundige die verantwoordelijk is voor

het Klokkenluidershuis daar – naar het eiland gestuurd om advies en bijstand te bieden. Kwartiermaker Amalin Flanegin heeft er in ieder geval zichtbaar zin in en in haar toespraak heeft ze dan ook – wellicht speciaal voor de Nederlandse gast en de boys van VNO – gewezen op recente Nederlandse integriteitsteksties zoals het appartementje van Alexander Pechtold en de zakelijke belangen van VVD-senator Anne-Wil Duthler. Mooie voorbeelden, maar geen enkel woord over alle gevallen dichtbij huis – ik noem maar weer eens de familieleden en exen die banen en commissariaten kregen toegespeeld – of de lange lijst aan *Greatest Hits* uit dertig jaar Arubaanse overheid. De namen Paul Croes en Benny Sevinger vielen niet eens. Zo gevoelig ligt deze hele kwestie. Alles moet stap voor stap, voorzichtigte stap gebeuren. Terwijl juist genadeloos benoemen en daadkracht het devies zouden moeten zijn. Iedereen weet waar de pijn zit. Zeker iedereen in de zaal gisteren. En wat ik in ieder geval heb gemerkt gisteren is dat men actie wil zien. Maar Flanegin zegt nu al dat het aanmelden van gevallen in het begin niet mogelijk zal zijn, omdat het Bureau eerst echt helemaal af en met de juiste mensen gevuld moet zijn. Als het zo is dan vraag ik me af of het ooit helemaal functioneel zal zijn, laat staan voor de jaarwisseling. Ook tekenend: vanuit de zaal werd de suggestie gegeven om benoemingen en vacatures uit de handen van gezagdragers te halen en dus te depolitiseren. Dat al veel vaker voorgedragen idee werd vooralsnog afgeschoten. Terwijl daar toch echt de wortel van de zaak ligt. Het valt dus nog te bezien of het Bureau Integriteit Aruba een dienst met ballen of de zoveelste papieren tijger wordt.

Trampolin pa Trabou bij Cas di Cultura

Foto: MinFEZC

ORANJESTAD — Arbeidskrachten die via Stichting 'Trampolin pa Trabou' werken, poseren samen met de minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) voor de foto. Zij gaf Cas di Cultura (CDC) en Directie Cultuur Aruba (DCA) hiervoor een compliment. De organisaties maakten namelijk gebruik van deze medewerkers tijdens hun Galaconcert C100 op zaterdagavond en de erop volgende feestelijke bijeenkomst in de foyer, waar hapjes werden rondgedeeld aan bezoekers. Het is belangrijk om ook mensen met een verstandelijke beperking de kans te geven op de arbeidsmarkt, aldus de minister.

Ministerie promoot sporten met campagne op Facebook

ORANJESTAD — Het ministerie van Volksgezondheid is maandag met een campagne op Facebook begonnen, om sporten te promoten. Met dagelijkse korte boodschappen hoopt minister Dangui Oduber (MEP) ouders te stimuleren om hun kinderen te laten sporten. De campagne duurt tien weken.

Oduber laat weten dat het goed voor kinderen is als ze in beweging zijn. Actieve jongeren leven gezonder en dit leidt op de lange termijn tot een verlaging van de medische kosten en is dus goedkoper voor AZV. De Facebook-campagne is te zien via de eigen pagina van minister Oduber en ook Ibisa doet mee. Elke dag wordt een nieuwe boodschap op deze Facebookpagina's geplaatst. Aan het eind van elke week komt er een korte terugblik en vertelt een sporter hoe beweging een positieve invloed op zijn of haar leven heeft.

De campagne is maandag begonnen met de boodschap dat 'sporten het zelfvertrouwen laat groeien'. Kinderen die sporten, leren hun emoties te activeren en leren zich beter te concentreren. Obesitas was dins-

dag het thema en gisteren stond angst centraal. Oduber vraagt de hulp van alle Facebook-gebruikers om de campagne te 'liken en sharen', zodat zoveel mogelijk mensen ervan op de hoogte zijn.

QIA-seminar:

Leef je beste leven

ORANJESTAD — Quota International Aruba (QIA) organiseert op zaterdag 27 oktober haar dertigste seminar in het Renaissance Convention Center. De QIA-club, die bestaat uit vrouwen die zich bezig houden met het helpen van slechthorenden, slechtzienden en vrouwen en kinderen in nood, organiseert jaarlijks dit soort seminars en dit jaar staat het in het teken van spiritualiteit.

Michelle Brooks is de lokale spreker van dienst, en de kern van haar bood-

schap is 'Yes, we can and we do'. De internationale spreker die is uitgenodigd

is Brian Seaward die deze dag de quote 'Stand as mountain, flow like water' als leidraad heeft. Het doel van de dag is mensen in te laten zien dat een evenwichtig leven belangrijk is waarbij de zorg voor jezelf centraal staat. Door in je eigen kracht te komen kan je je leven inrichten zoals je dat zelf wilt. De toegangs-

prijs voor het seminar is 85 florin per persoon met een koffiepauze en kleine lunch inbegrepen.

De tickets zijn verkrijgbaar bij Giselle Department Store, Maggy's, Mrs. Minute en bij alle QIA-leden. Het seminar begint om 09.30 uur en zal tot ongeveer 14.00 uur duren.

Op stap

Ontspanning, sporten, uitgaan, dansen, evenementen en andere tips tijdens dit weekend. Ook een activiteit aanmelden? Stuur een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com.

CULTUUR

Luna di Halloween

Cinema Outdoor & Shortcutz Aruba
Alto Vista, Juan Francisco Pardo
Something horror, Robinson Nunez (Argentinië)
Ateliers '89
Za 20.00 - 22.00 uur

MAATSCHAPPELIJK

Break the Silence (Aruba)

Dutch Caribbean Foundation for Clinical Higher Education (Nashko)
Renaissance Aruba Resort & Casino
Vr 14.00 - 19.30 uur
Za 07.00 - 15.00 uur

Car Wash for Charity

International School of Aruba (ISA)
Kooyman Aruba
Za 09.00 - 13.00 uur

SPORT

Kids Yoga

Island Yoga
Za 11.00 - 11.45 uur

Meditation class

Island Yoga
Za 12.30 - 13.15 uur

Camino Walks Aruba

Gea Sougé Life Coaching
Aruba
Za 06.00 - 09.00 uur

End Polio Now 5 KM Fun Walk/Run

Rotary Club of Aruba
Plaza Nikki Habibe
Zo 16.00 uur

STAPPEN

Latin Night with C-Zar Olarte LIVE

MooMba Beach
Vr 20.00 - 23.00 uur

Cuban Salsa edition

Aruba Dance Studios
Casibari Café
Vr 20.00 - 01.30 uur

Rene Mazzilli Live

René Mazzilli en Rock'n'Rock
Rock'n'Rock Aruba
Vr 21.00 - 01.00 uur

Jaarlijkse bisschoppelijke conferentie

ORANJESTAD — De jaarlijkse bisschoppelijke conferentie van alle priesters van het Bisdom Willemstad wordt dit jaar op Aruba gehouden. De conferentie ging maandag van start in aanwezigheid van alle priesters die onder de zes eilanden van het bisdom vallen. Thema van de conferentie dit jaar is: 'blijheid van het evangelie', waarbij de jeugd een centrale rol speelt in de missie van het bisdom. De opening werd bijgewoond door de Arubaanse premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en Onderwijsminister Rudy Lampe (RED).

Advertorial

Extra data voor alle Setar-klanten

ORANJESTAD — De aanvraag naar data groeit dagelijks en constant. De populariteit van apps als Whatsapp, Facebook, Instagram en Snapchat op de mobiele telefoons draagt bij aan het dagelijks verbruik van data.

Zoals reeds vermeld is Setar trots dat zeventig procent van de Setar-klanten kan profiteren van het LTE-netwerk en van het snelste netwerk op Aruba. Als waar-dering voor de klanten geeft

Setar extra data weg. De toename aan data wordt vanaf 1 november bij alle bestaan-de abonnementen toegepast.

Klanten die een Postpaid U, Postpaid Regular of Hybrid

abonnement hebben, krijgen 1GB aan extra data. Klanten die Prepaid hun data kopen krijgen meer databundels en Setar heeft daarnaast ook de bundel inclusief ‘freebies’ gelanceerd. Dat geeft de klanten de gelegenheid om zonder de limiet van apps als Whatsapp, Facebook, Instagram en Snapchat te kunnen genieten. De veran-deringen zullen automatisch

plaatsvinden en het kost de klanten niets. Setar nv bedankt alle klan-ten voor de steun in de laat-ste vijftien jaar. Setar gaat zeker met zijn werk en zal ervoor zorgen dat de erva-ring steeds wordt verbeterd voor alle klanten. Als deel van de ‘5G Revolution’ stap-t Aruba naar het volgende ni-veau in wereldwijde techno-logie.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O’s-tad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		

SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903		

— Oranjestad —			
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928

— San Nicolaas —			
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500

— Botica —			
4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Centro	
Aloë	584-4606	Ecologico Aruba	562-8984
Central	585-1965	Bureau Sostenemi Misbruik	
Dakota	588-7364	en mishandeling tegen	
Del Pueblo	582-1253	minderjarigen	588-1010
Eagle	587-9011	Fundacion C.V.A. voorkomen	
		en zorg voor stroke	567-7004

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Advertorial

Werkstuk Wedstrijd bij Bruna Aruba

ORANJESTAD — Scholen en klassen op Aruba worden opgeroepen om mee te doen aan de Werkstuk Wedstrijd van Bruna Aruba.

De klas die het mooiste werk- stuk maakt wint 25.000 Fun Miles (ter waarde van 500 florin) aan boeken voor de schoolbibliotheek. Lees de

voorwaarden in de aankondi- ging en doe mee met je klas!

Het thema van de Kinder- boekenweek is vriendschap

en ‘Kinderen Voor Kinde- ren’ heeft weer een super leuk liedje gemaakt!

Check het hier: ht-tps://www.youtube.com/ watch?v=AVFa9hea4Bw of kijk op de Facebookpagina van Bruna.

KOM ERBIJ!
KINDERBOEKEN WEEK
3 T/M 10 NOVEMBER, 2018

WERKSTUK WEDSTRIJD!

Welke klas maakt het mooiste werkstuk?

De winnende klas ontvangt
KINDERBOEKEN
VOOR DE SCHOOLBIBLIOTHEEK
t.w.v.
25.000 FUN MILES
in samenwerking met:

Lever je
WERKSTUK
in voor
5 november

HOE DOE JE MEE?
Maak met je klas een werkstuk in het thema “Vriendschap” van de KinderBoekenweek. Het werkstuk moet minimaal 50cmX50cm groot zijn. Alles mag zolang het thema Vriendschap het hoofdonderwerp is. (Kijk op FB: BrunaAruba voor meer informatie)

bruna

Het weer

VRIJDAG 19 OKTOBER 2018			
Bewolkt met sporadisch regenbuien en wind vanuit het Oostnoordoost tussen 22 en 30 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	36°	22 km/u	64%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:31	18:19	10 v/d 10	
VRIJDAGAVOND			
Bewolkt met sporadisch regenbuien en wind vanuit het Oostnoordoost tussen 18 en 30km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	28°	18 km/u	55%
Maansopgang	Maansondergang		
15:10	03:07		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Vrijdag, 19 oct '18

Norwegian Jade
08.00 – 23.59

Zaterdag, 20 oct '18

Geen cruiseschepen in poort

Zondag, 21 oct '18

Geen cruiseschepen in poort

Maandag, 22 oct '18

Geen cruiseschepen in poort

Dienstdoende huisartsen
Donderdag, 18 oct. 2018

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Vogel

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. Every

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica del Pueblo
582-1253

BVN

15:25 Sesamstraat	7:30 NOS Journaal
15:40 Het Klokhuis	7:55 Weerbericht Europa/Afrika
15:55 Puberuil Zapp	8:05 Klem
16:20 Blokken	8:50 Zelfde deur, 20 jaar later
16:50 Thuis	9:30 Nieuwsuur
17:20 EenVandaag	10:20 Weerbericht Amerika/Caribiën
17:45 Dagelijkse Kost	10:25 Focus
18:00 VRT Journaal	10:50 Pauw
18:45 De Wereld Draait Door	11:45 Iedereen beroemd
19:30 NOS Journaal	12:00 VRT Journaal
19:55 Weerbericht Europa/Afrika	12:30 Van Gils & Gasten
20:05 Klem	13:15 Kook mee met MAX
20:50 Zelfde deur, 20 jaar later	13:25 Vrouw op Mars
21:30 Nieuwsuur	14:00 NOS Journaal
22:20 Weerbericht Amerika/Caribiën	14:15 BinnensteBuiten
22:25 Focus	14:40 Tijd voor MAX
22:50 Pauw	15:25 Sesamstraat
23:45 Iedereen beroemd	15:40 Sesamstraat 10 voor...
	15:50 Het Klokhuis
	16:05 Studio Snugger
vrijdag 19 oktober	16:20 Blokken
0:00 VRT Journaal	16:50 Thuis
0:30 Van Gils & Gasten	17:20 EenVandaag
1:15 Snobs & Sloebers	17:35 NOS gesprek minister-president
2:00 NOS Journaal	17:45 Dagelijkse Kost
2:20 BinnensteBuiten	18:00 VRT Journaal
2:45 Tijd voor MAX	18:45 De Wereld Draait Door
3:25 Sesamstraat	19:35 NOS Journaal
3:40 Het Klokhuis	19:55 Weerbericht Europa/Afrika
3:55 Puberuil Zapp	20:00 Filken Rotterdam
4:20 Blokken	20:50 TV Show
4:50 Thuis	21:40 Nieuwsuur
5:20 EenVandaag	22:30 Weerbericht Amerika/Caribiën
5:45 Dagelijkse Kost	22:35 Hello Goodbye
6:00 VRT Journaal	23:05 Pauw
6:45 De Wereld Draait Door	

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilllems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Mirte de Rozario
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
Gregor Dijkhoff
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Calisa Roosberg
croosberg@amigoe.com
Stephanie Bislip
sbislip@amigoe.com

H&H Magazine Coordinator:
Natasha Tromp
ntromp@amigoe.com

Social Media & Marketing Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com (advertentie)

Administratie:
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)

Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Distributie:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

‘Ondersteuning Koninkrijk voor humanitaire behandeling’

WILLEMSTAD — Er is ondersteuning van het Koninkrijk nodig om de juiste humanitaire behandeling, conform internationale wetgeving, aan migranten te geven. Hierbij kan gedacht worden aan het implementeren van artikel 36 van het Statuut, dat aangeeft dat de Koninkrijkslanden elkaar zullen ondersteunen. Premier Eugene Rhuggenaath (PAR) denkt zelf aan een technische Koninkrijkstaskforce die een eigen evaluatie doet van de situatie, internationale organisaties hierover informeert, en die advies geeft teneinde de samenwerking tussen de landen voor wat betreft de thema’s migratie en mensenrechten te stimuleren.

Dat stelde Rhuggenaath dinsdag tijdens de openbare Statenvergadering met als thema de migrantenproblematiek uit Venezuela, naar aanleiding van de crisis in dat land. “Van alle gevolgen van de crisis in Venezuela, is de grootste impact de migratie van Venezolanen naar Curaçao. De migratiestroom, die zeer snel groeit, moet urgent en gebalanceerd aangepakt worden”, aldus de premier. “Het is van belang dat Curaçao een correcte humanitaire behandeling geeft aan alle vreemdelingen in ons land. Aan de andere kant moeten we rekening houden met onze immigratiewetgeving. Dit allemaal moet gebalanceerd worden met de belangen van ons

volk. Curaçao bevindt zich in een fragiele economische en financiële situatie, met verschillende uitdagingen, zoals hoge werkloosheid.” Volgens Rhuggenaath bevindt Aruba zich in eenzelfde situatie. “Onze capaciteit om met de impact van de situatie in Venezuela om te gaan is momenteel minimaal vanwege de voorge-noemde situatie in ons land. Daarnaast moeten we de druk die de migranten op onze arbeidsmarkt en de gezondheid- en onderwijssector zetten het hoofd bieden”, aldus Rhuggenaath. Volgens hem hebben grote landen als Colombia ook hiermee te maken. Om deze reden blijft de regering het huidige immigratiebeleid toepassen: personen die

niet over de juiste documenten beschikken, worden teruggestuurd, tenzij ze in aanmerking komen voor bescherming op basis van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). “Maar de situatie in Venezuela moeten we blijven monitoren, want we weten niet hoelang we dit (het toepassen van het huidige immigratiebeleid, red.) kunnen blijven doen. Het is een moeilijke balans, omdat wij ook aan onze nationale belangen en eigen beperkingen moeten denken. Als de situatie zo blijft, zullen Venezolanen vluchten omdat hun leven, veiligheid en vrijheid worden bedreigd, omdat hun mensenrechten in hun eigen land worden geschonden. We moeten dit in de gaten houden en onszelf blijven afvragen: kunnen we mensen terugsturen wetende wat er met hen zal gebeuren?”, aldus de premier.

‘Richting Koninkrijk kijken’

Om deze reden moet Curaçao richting het Koninkrijk kijken, om zo een acceptabele humanitaire behandeling te geven. “Wij zijn niet aan het bede-

len en we vragen geen gunst, maar dat we als Koninkrijk samenwerken aan dit probleem”, aldus Rhuggenaath. Het Koninkrijk heeft de plicht om mensenrechten te beschermen, het moet het voldoen aan internationale verdragen kunnen garanderen. De belangrijkste reden is het imago van het Koninkrijk. “Niet Curaçao en niet Nederland heeft internationale verdragen getekend, maar het Koninkrijk heeft deze getekend.”

Motie aangenomen

Een motie van de coalitiefracties, om de regering van Curaçao aan te sporen haar uiterste best te doen om mensenrechten te waarborgen, om de minister van Justitie aan te sporen om het immigratiebeleid bekender te maken en toegankelijk te maken voor zowel de lokale als internationale samenleving, en om de regering aan te sporen om op basis van een concreet actieplan met concrete projecten en bijbehorende begroting de regering van Nederland te benaderen voor technische en financiële hulp, werd dinsdag aangenomen.

Centrale bank houdt pleidooi voor invoering Caribische munt

WILLEMSTAD — De invoering van de Caribische gulden zal in één klap heel wat zorgen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) wegnemen. Gelddrukkerijen staan volgens Alvin Francisco, deputy director financial affairs bij de centrale bank, niet in de rij om de Antilliaanse bankbiljetten met hun echtheidskenmerken te drukken. Bovendien liggen de productiekosten momenteel hoog, wisselt de kwaliteit en worden de Antilliaanse munten en biljetten gemakkelijk vervalst.

Francisco gaf gisteren tijdens de openbare Statenvergadering met als thema de consequenties van de invoering van de Caribische gulden, een uitleg over de problemen met de Antilliaanse gulden waarmee de CBCS kampt.

In 2016 stopte de Koninklijke Joh. Enschedé met het maken van bankbiljetten. De centrale bank was genooddacht een andere leverancier te zoeken. Die zoektocht verliep moeilijker dan verwacht. Ten eerste is het papier dat tot nu toe werd gebruikt niet makkelijk vindbaar. “Daarnaast zitten er in ons papiergeld veiligheidseigenschappen verwerkt waardoor leveranciers niet staan te trappelen om ons geld te produceren. De planchetten oftewel glitters blijven in hun machines achter waardoor die snel kapot gaan. Het vinden van een leverancier die bereid is om onze bankbiljetten te produceren neemt zijn tijd”, aldus Francisco.

Daarnaast is de productie van bankbiljetten kostbaar. Sinds 10-10-10 plaatst de CBCS kleine bestellingen. Dat heeft nder meer te maken met de onzekerheid over de invoering van een nieuwe munt. Door die kleine aantallen komen de productiekosten hoger uit. Hoe groter de bestelling, hoe lager de productiekosten.

Munten

De Antilliaanse munten worden nog wel door dezelfde leverancier, de Koninklijke Nederlandse Munt, geslagen. Maar ook voor dat bedrijf wordt het moeilijker om rondellen, onbewerkte muntplaten, te vinden voor de 1- en 5-guldenmunten. Deze worden van verbronsd staal gemaakt. Francisco moreerde aan een lading munten uit 2014 die binnen de kortste tijd zwart werden omdat de samenstelling verschilde. “Door de moeilijkheidsgraad van verbronsd staal staan bedrijven niet te trappelen om die rondellen te maken”, aldus Francisco. Ook munten worden sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen in kleine hoeveelheden besteld, wat de productie duurder maakt.

Upgrade

Een van de oplossingen waarvan de CBCS denkt is een upgrade van de Antilliaanse gulden, voor zowel de munten als de bankbiljetten. Daar is geen nieuw ontwerp voor nodig en dat bespaart tijd. Wel zijn er enkele issues rond een upgrade, onder meer of er een landsbesluit moet komen dat de upgrade mogelijk maakt en juridisch moet worden uitgezocht welke plaatsaanduiding en naam van de centrale bank op het geld moet staan. Nu staat er nog Centrale Bank

van de Nederlandse Antillen op de munten en biljetten. Om lage productiekosten te garanderen is de beste methode om de alle huidige munten en biljetten uit de circulatie te halen en de ge-upgrade Antilliaanse gulden in te voeren.

Uiteindelijk staat of valt alles met de evaluatie van de monetaire unie. Als er consensus bestaat over de voortzetting van de monetaire unie tussen Curaçao en St. Maarten, moet er besloten worden of beide landen de Caribische gulden willen introduceren. Deze Caribische gulden lost alle problemen op waarmee de CBCS nu wordt geconfronteerd, zegt Francisco. Zo kan de centrale bank een ‘state of the art’ bankbiljet introduceren dat moeilijk te vervalsen is. Ook zullen de productiekosten lager zijn vanwege de grote hoeveelheden die geproduceerd moeten worden. “We merken dat er sinds 10-10-10 veel landen zijn, waaronder Nederland, die de Antilliaanse gulden niet meer accepteren.” De invoering van een nieuwe munt helpt ook om het vertrouwen in ons geld terug te krijgen.

De centrale bank heeft nog een geldvoorraad voor drie jaar, en dan moeten er weer nieuwe munten en biljetten worden bijbesteld. De verwachte doorlooptijd van een nieuwe munt kan 18 tot 24 maanden in beslag nemen. Vandaar dat de CBCS afgelopen maart een brief heeft verstuurd naar de ministers van Financiën van Curaçao en St. Maarten met de vraag hoe het staat met de introductie van een Caribische munt.

Geen bod op Howard Johnson-pand

Foto: Edsel Sumbó

De inzetprijs voor het hotelpand bedroeg 9,5 miljoen gulden.

WILLEMSTAD — Het pand van het Howard Johnson Hotel is woensdag niet verkocht tijdens een executieveiling. Hoewel er publiek bij de veiling bij notaris Kantoor Moerdijk & Palm aanwezig was, heeft niemand een bod uitgebracht.

De veiling was in opdracht van een consortium van banken. De inzetprijs bedroeg 9,5 miljoen gulden. Het is onbekend of het gebouw opnieuw onder de hamer gaat. Het hotelpand aan het

Brionplein en het bijbehorende casino staan sinds medio 2017 leeg. In mei vorig jaar moest het Paradise Plaza Casino op last van de Gaming Control Board dicht. Casinovergunningen worden wettelijk alleen

verstrekt aan hotels met minimaal 150 kamers. Exploitant EM City Hotel beschikte over slechts zeventig kamers. Verder stelde de toezichthouder dat de betrokkenheid van de beruchte casinobaas Francesco Corallo bij de exploitatie van het casino een gevaar kon opleveren voor de openbare orde. EM City Hotel meldde meerdere keren dat de

pandeigenaren zich niet aan de afspraken hielden. Zo zou er geïnvesteerd worden in de uitbreiding en renovatie van de kamers. De uitbreiding is er nimmer gekomen en er is ook niet geïnvesteerd om het hotel te upgraden naar de laatste van het casino een gevaar kon opleveren voor de openbare orde. EM City Hotel meldde meerdere keren dat de

Hij vindt het daarnaast heel raar dat de Curaçaose regering heeft aangegeven zich niet in de conclusies van het rapport van Amnesty International, ‘Opgesloten en Uitgezet’, kan vinden. “Het heeft niet lang geduurd voordat het Rode Kruis Nederland het rapport van Amnesty integraal heeft geaccepteerd. Het rapport miste voor hen niets”, aldus Pisas. Statenlid Marilyn Moses (MP) wilde van de premier weten of de regering van Curaçao Venezolaanse migranten nog steeds ongedocumenteerd noemt, of vluchtelingen. “Zo ja, wat is de reden waarom deze mensen nog steeds niet als vluchtelin-

gen worden beschouwd?”, aldus Moses. Volgens Statenlid Jeser El Ayoubi (PAR) zat het migratieprobleem er al jaren aan te komen, maar toen hebben de internationale organisaties daar geen rekening mee gehouden. “Nu willen ze met verschillende rapporten komen en onze goede naam aantasten”, aldus El Ayoubi. Volgens hem heeft het Curaçaose volk empathie en leeft het mee met de Venezolaanse gemeenschap, maar moet de regering zich blijven inzetten voor de eigen belangen. Daarnaast moet Curaçao het volk gegarandeerd zijn van rust, veiligheid, continuïteit en productiviteit. “De prioriteit van de regering is het beschermen van haar eigen volk”, aldus El Ayoubi.

Volgens hem moet iedere organisatie die iets te zeggen heeft over de manier waarop Curaçao omgaat met de problematiek en druk wil uitvoeren op de regering, samen met hun rapporten, ook hun checkboek meenemen. “We maken de terreinen wel beschikbaar. Er zijn verschillende winkels waar men materiaal kan kopen om een complex te bouwen. Deze organisaties kunnen dat financieel allemaal dragen. De realiteit is dat wij zelf niets hebben!”, aldus El Ayoubi. Hij vroeg daarnaast ook of Amnesty ook met de Venezolaanse autoriteiten heeft gesproken over de situatie betreffende mensenrechtenschendingen in dat land. “Amnesty praat over mensenrechten, maar hoe zit het met de omgang met, veiligheid en rust van mijn eigen volk? We moeten onze eigen mensen eerst beschermen. Feit

is dat in die boten die de Curaçaose wateren binnenvaren ook drugs en wapens zijn. Ze komen hiermee ons land terroriseren. Als je ziet met welk soort wapens deze mensen komen, je moet deze situatie serieus nemen! En als je de regels breekt, verwacht dan niet dat je met fluwelen handschoenen wordt aangepakt”, waren de scherpe woorden van het PAR-Statenlid.

MFK-motie

De MFK-fractie wilde gisteren in een motie, dat door het parlement werd afgewezen, de premier verzoeken om op korte termijn te komen met een actieplan met concrete projecten en bijbehorende begroting, zodat spoedig om financiële bijstand bij de Koninkrijksregering kan worden gevraagd. Dit zodat een verantwoord standaard voor een humanitaire behandeling van de toenemende stroom van Venezolaanse vluchtelingen, waarvoor Curaçao momenteel over onvoldoende mensen en middelen beschikt, kan worden verwezenlijkt. De fractie wilde de premier met de motie verder oproepen zich voor respect voor de bescherming van de mensenrechten van Venezolaanse vluchtelingen in te zetten, zowel voor het achterhalen van de schendingen die reeds zouden hebben plaatsgevonden, alsmede om er zorg voor te dragen dat er in de toekomst geen herhaling plaatsvindt. Met de motie wilde de MFK-fractie de premier verder ook verzoeken om op Koninkrijksniveau de waarborgfunctie in te roepen voor ‘de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden’, en dus de plicht van een internationaal aanvaardbare humanitaire behandeling op grond van het Statuut en van de verplichtingen onder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) duidelijk te maken.

Regering verkent mogelijkheden van diepzeewaterindustrie

WILLEMSTAD — De regering heeft onlangs een Deep Seawater Industry Platform (DSI Platform) opgericht dat belast is met het aanboren van de diepzeewaterindustrie (het oppompen van diepzeewater) als nieuwe sector op Curaçao. Het platform moet onder meer komen met beleid, visie en een strategisch plan.

De verwezenlijking van een diepzeewaterindustrie is een gecombineerde inspanning van de ministers van Economische Ontwikkeling, van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) en van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP). Dat blijkt uit het landsbesluit ‘Deep Seawater Industry Platform Curaçao’ dat

maandag bij de Staten is binnengekomen. De ministers vinden dat energie en koeling uit koud diepliggend zeewater duurzame energiebronnen zijn en daardoor passen in het streven van de regering om de energiesector te verduurzamen. In 2035 moet ten minste de helft van de op Curaçao opgewekte energie duurzaam zijn. Dat

staat in het nieuwe Energiebeleid. Diepzeewater is koud (5-6 graden Celsius), steriel en rijk aan mineralen en nutriënten en is daardoor een ideale voedingsbasis voor aquacultuur. De regering hoopt dat met behulp van diepzeewater innovatieve landbouwconcepten zoals kassenbouw, aquaponics en hydroponics kunnen worden ontwikkeld die bij kunnen dragen aan het lokaal telen van betaalbare groenten en fruit. Verder wordt er gedacht aan visteelt met behulp van diepzeewater. Maar ook aan parelweek, algen- en zeewierweek voor de voedingsindu-

strie, productie van mineralen en proteïnes voor de farmaceutische en cosmetische industrie en het koelen van grote koelhuizen. Het platform zal ook onderzoeken of er een Research & Development Campus voor onder andere deep sea water biology en global warming kan worden opgezet. Momenteel kent Curaçao nog geen beleid voor een dergelijke industrie. Hawaï heeft bijvoorbeeld een florissante diepzeewaterindustrie. De economische impact bedraagt 90 miljoen dollar per jaar en biedt zo’n 600 banen op midden tot hoger expertiseniveau.

Het DSI Platform bestaat uit leden van de ministeries van Economische Ontwikkeling, GMN en VVRP, en twee leden van het Zakito District Cooling consortium met eventueel nog andere publieke of private partijen. Het platform moet uitgaan van een integrale benadering die gericht is op duurzaam gebruik met een maximale output. De kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de werkzaamheden van het DSI Platform komen ten laste van de participerende ministeries.

Bij uitblijven verbeteringen volgt aanwijzing

Cft zegt Bonaire de wacht aan

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege en de Eilandsraad van Bonaire spelen het scherp op de snede. Het College financieel toezicht (Cft) roept in een brief op voor ‘meer daadkracht’ waarbij Cft-voorzitter Raymond Gradus vreest voor een escalatie. Gradus laat weten dat het Cft niet zal schromen de staatssecretaris te adviseren een directe aanwijzing te geven wanneer verbetering uitblijft.

Foto: Salt and Vinegar

Het Cft heeft het Bestuurscollege opgeroepen meer daadkracht te tonen, om een aanwijzing te voorkomen.

Eerder deze week waren de leden van het college op Bonaire om met alle betrokkenen te overleggen. De Cft-leden hebben een ‘indringend gesprek’ gevoerd met het Bestuurscollege (BC) waarin zij hun zorgen hebben geuit over de ‘sterk achterblijvende’ kwaliteit van het financieel beheer. De toezichthouders hebben tevens aangedrongen op een snelle invulling van de aanbevelingen zoals vervat in het boekhoudkundige verslag over de jaarrekening van 2017. In uitzonderlijk krachtige termen zegt het Cft Bonaire de wacht aan, waarbij het college vooral geprikkeld is door het overschrijden van de wettelijk gestelde termijnen voor het indienen van zowel begrotingsvoornemens als -rapportages. In een eerder schrijven, gedateerd 8 oktober, had het Cft opnieuw vastgesteld dat Bonaire niet tijdig voldoet aan zijn rapportageverplichtingen waarbij succesvolle termijnen zijn overschreden.

Rustig

Ook het indienen van de ontwerpbegroting voor

2019 heeft vertraging opgelopen waardoor deze niet kon worden behandeld in de Eilandsraad. Gedeputeerde James Kroon bevestigde dat het BC nog druk bezig is met het rondkrijgen van de nieuwe begroting maar verzekerde dat de plannen op 15 november klaar zullen zijn: “Wij zijn op het ogenblik vreselijk druk met van alles, want ook het bestuursakkoord moet worden afgerond. Het is allemaal niet zo’n probleem zolang iedereen maar een beetje rustig blijft. Zolang wij rustig samen aan de weg blijven timmeren, komt alles goed.”

De gedeputeerde vindt de kritiek op het functioneren van het BC ‘overtrokken’: “Als politicus en bestuurder kan ik best tegen stevige kritiek maar men moet ook niet overdrijven. Wij moe-

ten met erg veel zaken rekening houden en we doen dat ook. Dat vereist zorgvuldigheid en dat passen wij ook toe.”

Het Cft blijft er ondertussen hard aan trekken en wil dat Bonaire zich stipt houdt aan de letter van de Wet Financiën voor de openbare lichamen en in het bijzonder aan de daarin vastgelegde termijnen. Eerder nog gaf het Cft voor de BES-eilanden aan enig begrip te kunnen opbrengen voor het gebrek aan gespecialiseerde kennis en menskracht bij het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB).

Bestuursakkoord

Hoewel dat begrip nu grotendeels lijkt te zijn verdwenen, blijft de druk op het ambtelijke apparaat van Bonaire erg hoog, mede in verband met het be-

stuursakkoord dat nog voor het einde van deze maand moet worden ondertekend. Dit complexe document bevat een serie afspraken die tezamen moeten leiden tot een scherpere taakverdeling tussen het OLB enerzijds en de Rijksdienst Caribisch Nederland anderzijds. Het akkoord, waaraan al sinds januari wordt gewerkt, bevat negen aandachtspunten, waaronder verbetering van de bestuurlijke slagkracht, de infrastructuur en het financieel beheer.

Het bezoek van het Cft aan Bonaire van deze week gaf oud-minister Henk Kamp van Economische Zaken de gelegenheid het eiland te verkennen als nieuwste lid van de toezichthouder. Kamp trad op 1 juli aan als opvolger van Sybilla Dekker en vertegenwoordigt de belangen van Europees Nederland binnen het Cft.

GMN stelt fondsen beschikbaar voor workshop in Bándabou

BARBER — In samenwerking met PSI Skuchami verzorgt Plataforma Bándabou de komende zeven weken een workshop voor bewoners van Bándabou. Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) heeft hiervoor fondsen beschikbaar gesteld in het kader van armoedebestrijding.

De workshop richt zich onder meer op het constateren van problemen en hoe hiermee om te gaan, waarbij de focus wordt gelegd op denken en constructief handelen. De workshop is bedoeld voor mensen die een onderneming willen opzetten of werkzoekend zijn en niet

weten hoe ze hun problemen moeten aanpakken. De twee psychologen van Skuchami, Jutta Berger en Shirlan Hooi gaan de deelnemers een helpende hand bieden om op een creatieve manier tot een oplossing te komen voor hun problemen. Met de aangereikte technieken kunnen ze na afloop

van de cursus hun problemen herkennen en aanpakken. De workshop wordt georganiseerd voor minderbedeelden. Mensen die vooruitgang willen boeken in hun leven en stabiliteit willen creëren, kunnen meedoen. Plataforma Bándabou is van mening dat door de armoede in Bándabou menemen soms geen uitweg vinden voor hun problemen en dat deze workshop daar verandering in kan brengen. De workshop start op 23 oktober.

Fun Walk Sinta Ros

Foto: John Jairo Herrera

WILLEMSTAD — Fundashon Sinta Ros organiseerde zaterdag haar jaarlijkse Fun Walk. Het evenement startte op het Brionplein met een warming-up. Ook konden de aanwezige dames hun lange haar doneren. Met de afgeknipte staarten worden pruiken gemaakt voor kankerpatiënten. Deelnemers konden kiezen uit een lange en een korte route. Beide routes begonnen en eindigden op het Brionplein. De hele maand oktober zijn er in het kader van borstkankermaand activiteiten om fondsen te werven voor Fundashon Sinta Ros.

Statia pakt rondzwervende dieren aan

ORANJESTAD — Rondzwervende koeien, geiten, schapen en varkens in de buurt van de bebouwde kom op St. Eustatius zullen worden verwijderd. Een bericht van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij van vorige week informeert alle veeboeren dat het tegen de wet is dat hun dieren vrij rondlopen en dat ze getagd moeten worden.

Inwoners hebben hun bezorgdheid geuit over de overlast die dergelijke dieren veroorzaken. Uit een recent rapport van het Omnibus-onderzoek van

het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) klonk de ontevredenheid van de Statianen over de rotzooi op straat. Overheidsinspecteur voor

natuur en milieu Gershon Lopes is vastbesloten om het probleem permanent op te lossen. “Er zullen geen uitzonderingen zijn”, vertelde Lopes aan *The Daily Herald*. “Behalve rotzooi op straat veroorzaken rondzwervende dieren ernstige erosieproblemen. We zijn al begonnen met het afvoeren van niet-gelabelde dieren en dat remt de vernietiging.”

Newmont Suriname bereikt productiemijlpaal

Foto: Shutterstock

PARAMARIBO — Newmont Suriname heeft één miljoen ounces goud geproduceerd in de Merian-goudmijn in het Paamaka-gebied in Oost-Suriname, twee jaar nadat de commerciële productie begon op 1 oktober 2016. Dit meldt het bedrijf in een nieuwsbericht, aldus de *Ware Tijd*.

“Deze spannende mijlpaal is bereikt dankzij het harde werk, de toewijding en de vaardigheden van onze medewerkers en zakelijke partners”, zegt Albert Ramdin, senior director external relations van Newmont in Suriname. “Onze partnerschappen met de overheid, Staatsolie

en lokale Paamaka-gemeenschappen vormen de basis van het succes van de mijn en we kijken uit naar nog vele jaren van een veilige, efficiënte en verantwoordelijke goudproductie in Suriname.” In 2018 werd de tweede fase van het Merian-project veilig, op tijd en binnen budget

voltooid met de bouw van een primaire crusher om hardere erts te verwerken die worden teruggewonnen naarmate er dieper wordt gemijnd. Op basis van de huidige goudreserves, projecteert Newmont Suriname een mijnleven van ongeveer vijftien jaar voor Merian. Het bedrijf voert ook exploratieactiviteiten uit in Sabajo en in Noord- en Zuid-Amazonia, waardoor de productie in Suriname verder zou kunnen worden verlengd en uitgebreid.

Concert Karin ten Cate en Paul Pleijsier

Karin ten Cate en Paul Pleijsier

KRALENDIJK — De Classical Music Board Bonaire is verheugd dat de vermaarde sopraan Karin ten Cate, op gitaar begeleid door Paul Pleijsier, op vrijdag 26 oktober optreedt in het Plaza Beach Resort Bonaire.

Sopraan Karin ten Cate en gitarist Paul Pleijsier werden muzikaal gekoppeld door een impresario. Na een intensieve repetitieperiode gaven de twee in 2008 hun eerste concert. Het bleek een gouden combinatie. De soms fluisterzachte stem van Ten Cate sluit moeiteloos aan bij het subtiele gitaarspel van Pleijsier. Voor dit speciale concert op Bonaire heeft het duo een programma voorbereid met Mozart-bewerkingen, een selectie uit de Seguidillas van Sor en liederen van Rodrigo, de Falla en Benjamin Britten. Daarnaast brengen ze bewerkingen van het bekende Ave Maria van Bach-Gounod en de wereldberoemde aria Casta Diva uit de opera Norma

van Bellini. Na de pauze krijgt het concert een licht toets met stukken van Freddie Mercury en Queen, Beachboys en Beatles maar ook van Joni Mitchell en George Gershwin. Het concert vindt plaats in de Cacicque zaal van het Plaza Beach Resort Bonaire in Kralendijk (Playa Pariba) en begint om 20.00 uur. Naast het concert op vrijdagavond, treden Karin ten Cate en Paul Pleijsier op

voor Bonairiaanse schoolleerlingen. Ze brengen klassiek repertoire en modernere muziekstukken waarvan zij denken dat die geschikt zijn voor een jong publiek. Gecombineerd met hun achtergronden als zangpedagoog en kleinkunstartiest, is de verwachting dat de muziek toegankelijk en beeldend wordt, en het concert naast leerzaam ook leuk en onderhoudend zal zijn.

Karin ten Cate zong als soliste in bijna elk Europees land. Naast optredens in klassieke stukken, zingt zij hedendaagse muziek en wereldpremières waaronder stukken die speciaal voor haar geschreven worden. Als zangdocent werkt ze ook intensief, ze geeft zelfs via Skype op Bonaire zangles.

Paul Pleijsier speelde vele orkestpartijen bij diverse ensembles en orkesten en hij maakte een grondige studie van het gitaarspel van de vroege 19de eeuw waarover hij internationaal publiceerde. Naast deze klassieke insteek, is hij actief in de theaterwereld als begeleider van artiesten, live en op plaat, en heeft hij opgetreden als kleinkunst-artiest en -cabaretier. Voor kaartverkoop en meer informatie: <http://classical-musicbonaire.com/>. Voor meer informatie over Karin ten Cate: <http://www.karintencate.nl/>. Voor meer informatie over Paul Pleijsier: <http://www.paulpleijsier.nl/>.

Veiligheidscontroleteam Wereldbank op St. Maarten

PHILIPSBURG — Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (Vromi) Miklos Giterson verwelkomde deze week een delegatie van de Wereldbank. De reden van het bezoek is het Emergency Debris Management-project.

Giterson zei gisteren: “Deze missie gaat over beveiligingen. Beleid is essentieel om onnodige schade aan mensen en hun omgeving in een groot project te voorkomen en te beperken. Bij de totstandkoming van een project helpen veiligheidsmaatregelen om de mogelijke milieu en sociale risico’s en de impact, posi-

tief of negatief, in verband met een ontwikkelingsinterventie te beoordelen. “Dit Emergency Debris Management-project, dat voornamelijk de brandbestrijdingsactiviteiten voor beide stortplaatsen omvat, moet ervoor zorgen dat we de juiste voorzorgsmaatregelen nemen, omdat we de verantwoordelijkheid heb-

ben om het milieu of personen in de gemeenschap niet negatief te belasten terwijl we proberen de ondergrondse branden te doven.” De delegatie van de Wereldbank zal deze week spreken met ambtenaren, met name van de ministeries van Volksgezondheid VSA, Vromi en Justitie. Het team zal het veiligheidscontroleproces van de Wereldbank presenteren. Ze zullen ook de stortplaats en de omliggende gebieden bezoeken, de betrokkenheid van belanghebbenden en het consultatieproces bespreken

en een ontmoeting hebben met vertegenwoordigers van de gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties die in het gebied werkzaam zijn. “Het spreekt voor zich dat we allemaal erg bezorgd zijn over de branden en de rook die van de stortplaats komen. We hebben de Wereldbank gesmeekt om iets sneller met ons en onze herstelprojecten om te gaan. Ik ben blij dat de bank de uitdaging is aangegaan en dat we in de goede richting gaan”, besloot Giterson.

Kabinet zet Saudi-Arabië op afstand

DEN HAAG — Het kabinet mijdt directe contacten met de regering van Saudi-Arabië, zolang dat land geen openheid van zaken geeft over het lot van de verdwenen journalist Jamal Khashoggi. Minister Wopke Hoekstra (Financiën) annuleert daarom zijn deelname aan een investeerdersconferentie volgende week in Riyad. Ook een handelsmissie in december met minister Sigrid Kaag (Buitenlandse Handel) staat op losse schroeven.

Khashoggi is niet meer gezien sinds hij op 2 oktober het Saudische consulaat in Istanbul binnenging om papierwerk te regelen voor zijn voorgenomen huwelijk. Turkije gaat ervan uit dat de journalist tijdens een verhoor op het consulaat is gemarteld en vermoord. De Saudi's spreken dat tegen.

Hoekstra zei eerder deze week al dat het niet in de rede lag dat hij Saudi-Arabië zou bezoeken, omdat dat land maar geen opheldering wil geven over het lot van Khashoggi. Nederland heeft

de afgelopen dagen via diplomatieke kanalen druk uitgeoefend op de Saudi's om alsnog met een geloofwaardig verhaal te komen, meldt minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) aan de Tweede Kamer.

Nu dat niet is gebeurd, heeft het kabinet besloten dat Hoekstra thuis blijft. Of Kaag later dit jaar met een delegatie uit het Nederlandse bedrijfsleven afreist naar Saudi-Arabië, staat nog niet helemaal vast. Maar op basis van de feiten die nu bekend zijn, vindt het kabinet

‘dat het niet in de rede ligt’ dat haar bezoek doorgaat.

Ook Hoekstra's Franse collega Bruno Le Maire heeft zijn deelname aan de conferentie afgezegd. Tegen de Franse televisie zei de bewindsman dat de beschuldigingen aan het adres van Saudi-Arabië te ernstig zijn om het bezoek te laten doorgaan. Hoekstra en Le Maire zouden in Riyad samen deelnemen aan een paneldiscussie. Eerder haakten ook al andere prominente gasten af, onder wie IMF-baas Christine Lagarde.

Regeringspartij D66, die Hoekstra bij het vragen uur eerder deze week naar de Tweede Kamer riep om over de kwestie te spreken, is blij dat de minister zijn bezoek heeft afgezegd. Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma spreekt van ‘een terechte beslissing en een duidelijk signaal’.

Arts gestraft voor valse hoop en verwaarlozing

EINDHOVEN — Een arts die met een patiënt naar Italië ging voor een onbewezen therapie, is gestraft door het medisch tuchtcollege in Eindhoven. De dokter staat niet meer in het BIG-register, waarin je kunt zien of een zorgverlener zijn of haar beroep mag uitoefenen, en kan zich daar ook niet meer voor aanmelden. De arts heeft valse hoop gegeven en de patiënt ook zonder passende zorg laten zitten en onnodig laten lijden, vindt het college.

De nu overleden patiënt leed aan alvleesklierkanker en was uitbehandeld. Zijn zus ging in Italië kijken, terwijl de dokter dezelfde dag naar Nederland terugging vanuit de bed & breakfast waar hij met de zieke zat. Volgens een bericht van het tuchtcollege trof ze een schokkende situatie aan: “Hij had de sleutel van de kamer van patiënt beneden gelegd omdat het zo slecht ging met patiënt dat hij niet de trappen af zou

kunnen om de deur open te doen. De zus trof de patiënt aan in een hete kamer, in bed, met een afgeknipte frisdrankfles waarin hij moest plassen.”

“Er stond een bak water naast het bed waarmee de patiënt zijn been nat moest houden omdat hij trombose had”, aldus het bericht verder. Een paar dagen later werd de man in een ziekenhuis in Italië opgenomen,

waar hij een longembolie, een longontsteking, trombose aan beide benen en een acute streptokokkenontsteking bleek te hebben. Enkele weken later overleed hij in Nederland.

De dokter zegt dat hij niet als arts meeging, maar als metgezel. Ook was het volgens de zorgverlener de eigen keuze van de patiënt om voor de behandeling naar Italië te gaan en daar ook te blijven. Maar de patiënt heeft de arts wel benaderd in zijn hoedanigheid van arts, zegt het college, en de dokter heeft hem gezegd dat de zogenoemde OPL infuustherapie in Italië hem mogelijk kon genezen, terwijl er geen wetenschappelijk bewijs is voor het effect.

Erdogan laat aanklacht tegen studenten vallen

BERLIJN — President Recep Tayyip Erdogan heeft de aanklacht tegen vier studenten uit Ankara die hem zouden hebben beledigd, laten vallen. Ze hadden een spandoek bij zich met een satirische tekst. Hun rechtszaak zou 22 oktober beginnen, maar de openbaar aanklager ziet daar na het besluit van de Turkse leider zeer waarschijnlijk vanaf. Dat heeft Human Rights Watch (HRW) gisteravond bekendgemaakt.

De mensenrechtenorganisatie spreekt van een positieve en welkome ontwikkeling voor de betrokkenen, maar wijst erop dat er nog duizenden Turken vastzitten op verdenking van ver-

gelijkbare vergrijpen. Met de persvrijheid in het land blijft het droevig gesteld. Volgens HRW moeten critici zich kunnen uitspreken. Ook als de president dat opvat als een belediging, behoort dat niet als misdrijf aan de rechter te worden voorgelegd.

Het viertal werd in juli opgepakt tijdens hun afstudeerfeest. Dan is het de gewoonte dat de geslaagden grappig bedoelde spandoeken maken, vaak met een politiek tintje. Op het gewraakte exemplaar stonden karikaturen van dieren met het hoofd van Erdogan en de ondertiteling ‘Dit is het...koninkrijk van de Tayyips’, naar analogie van een voorpagina van een satirisch tijdschrift uit 2005.

Laatste column Khashoggi gepubliceerd

WASHINGTON — De Amerikaanse krant *The Washington Post* heeft alsnog de laatste column gepubliceerd van de verdwenen journalist Jamal Khashoggi. “The Post heeft gewacht met de publicatie omdat we hoopten dat Jamal zou terugkeren”, schrijft redactrice Karen Attiah. “Nu moet ik accepteren: dat gaat niet meer gebeuren.”

Khashoggi breekt in het artikel een lans voor de vrijheid van meningsuiting in Arabische landen. Hij stelt dat tijdens de Arabische Lente in 2011 werd gehoopt op meer vrijheid in Arabische landen. Die hoop zou grotendeels tevergeefs zijn

gebleken. In veel landen zijn omstandigheden nog repressiever dan voorheen.

Omdat de internationale gemeenschap niet ingrijpt, hebben Arabische regeringen volgens Khashoggi ‘de vrije hand gekregen om de media in toenemende mate het zwijgen op te leggen’. Daardoor blijven inwoners volgens hem verstoken van relevante informatie.

The Post schrijft de column te hebben ontvangen van de vertaler van Khashoggi. De tekst is volgens Attiah ‘een perfecte weergave van zijn toewijding aan en passie voor vrijheid in de Arabische wereld. En voor die vrijheid gaf hij kennelijk zijn leven’.

Dodental schietpartij school Krim loopt op

Mensen leggen tijdens een herdenkingsdienst bloemen neer ter nagedachtenis aan de slachtoffers.

MOSKOU — Het dodental door de schietpartij op de Krim is opgelopen naar twintig. Een meisje overleed in het ziekenhuis aan haar verwondingen, bericht het Russische persbureau *Tass*. Op het door Rusland geannexeerde schiereiland zijn drie dagen van rouw afgekondigd.

Een student opende gisteren het vuur op het technisch college in de stad Kertsj. Ook liet hij een bom afgaan. De achttienjarige man pleegde na de

Trump dreigt grens met Mexico te sluiten

De groep trekt momenteel door Guatemala noordwaarts richting Mexico.

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft in zijn Twitterberichten gedreigd de grens met Mexico te sluiten. Hij zegt daar desnoods militairen voor in te zetten ‘als Mexico niets doet aan de woeste aanval van migranten, inclusief veel criminelen, die door Mexico trekken vanuit Guatemala, Honduras en El Salvador’.

Trump wil alle hulp aan die landen stopzetten. Onder de emigranten en vluchte-

lingen die vanuit Centraal-Amerika naar de VS gaan, heeft zich momenteel ook

een soort protestmars gevormd van vluchtelingen uit Centraal-Amerika. Die is za-

terdag vertrokken uit de gewelddadige Hondurese stad San Pedro Sula. De groep is aangegroeid tot enkele duizenden mensen en trekt door het aangrenzende Guatemala noordwaarts richting Mexico en de VS.

Rechtbank beveelt vrijlating Keiko Fujimori

LIMA — Een Peruaanse rechtbank heeft de vrijlating gelast van oppositieleider Keiko Fujimori, de dochter van oud-president Alberto Fujimori. De advocaat van de politica had betoogd dat er geen sprake is van vluchtgevaar.

Keiko Fujimori zat sinds 10 oktober in voorarrest. Ze wordt ervan verdacht in 2011 illegale campagnebijdragen te hebben ontvangen van het Braziliaanse

bedrijf Odebrecht, de spil in een reeks corruptieschandalen. Fujimori verloor de verkiezingen in dat jaar van Ollanta Humala, die tot 2016 president was.

De vader van de 43-jarige politica zit zelf ook weer vast. Alberto Fujimori zat een gevangenisstraf uit voor misdaden tegen de menselijkheid toen hij eerder dit jaar gratie kreeg. Die is inmiddels teruggedraaid door het hooggerechtshof.

Poetin: IS heeft 700 gijzelaars in Syrië

SOTSJI — De Russische president Vladimir Poetin zegt dat militanten van Islamitische Staat (IS) bijna 700 gijzelaars hebben genomen in een deel van Syrië dat wordt gecontroleerd door troepen die steun krijgen van de Amerikanen. Volgens Poetin hebben ze een ultimatum uitgevaardigd dat belooft elke dag tien mensen te executeren.

Sprekend in de badplaats Sotsji aan de Zwarte Zee zei Poetin dat onder de gijzelaars verschillende Amerikaanse en Europese staatsburgers zijn. Hij voegde eraan toe dat Islamitische Staat zijn controle op het grondgebied van de door de VS gesteunde strijdkrach-

ten heeft uitgebreid. Poetin zei niet wat de eisen van de militanten zijn. “Ze hebben ultimatus uitgegeven, specifieke eisen gesteld en gewaarschuwd dat als deze ultimatus niet worden gehaald, ze elke dag tien mensen zullen executeren”. Eergisteren hebben ze tien mensen geëxecuteerd, vertelde Poetin op een discussieforum in Sotsji.

Het Russische persbureau *Tass* meldde dat IS-militanten de gijzelaars op 13 oktober hebben gekidnapte. Dat gebeurde in de provincie Deir-al-Zor in Syrië na een vluchtelingenkamp te hebben aangevallen in een gebied dat door Amerikaanse strijdkrachten werd gecontroleerd.

Excuses Noorse regering aan ‘moffenmeiden’

OSLO — Noorwegen heeft zich verontschuldigd voor de manier waarop is omgegaan met Noorse vrouwen die tijdens de Tweede Wereldoorlog een relatie hadden met Duitse soldaten. Premier Erna Solberg bood gisteren haar excuses aan namens de regering, meldt de BBC.

Zogenoemde ‘moffenmeiden’ hadden het na de bevrijding van Noorwegen zwaar te verduren. Ze hadden minder rechten, werden gevangengezet of met hun gezin naar Duitsland verbannen. “Onze conclusie

is dat de Noorse autoriteiten het regelbeginsel hebben geschonden dat geen burger zonder proces kan worden gestraft of zonder het recht kan worden veroordeeld”, aldus Solberg.

Naar schatting hebben 50.000 Noorse vrouwen een relatie gehad met een Duitse soldaat. Zo’n 10.000 tot 12.000 kinderen zijn daaruit voortgekomen. Heinrich Himmler, leider van de SS, spoorde Duitse militairen aan om kinderen te krijgen bij de doorgaans blonde Noorse vrouwen. Op die manier moest het Arische ras behouden blijven.

Premier Italië sust ruzie tussen Lega en M5S

ROME — De twee leiders van de Italiaanse coalitieregering hebben het aan de stok over plannen in de komende begroting van het land. Maar premier Giuseppe Conte benadrukte vandaag op bezoek in Brussel dat er geen breuk in de regeringsploeg is. Conte is als neutrale figuur regeringsleider geworden en geen lid van een partij.

De vicepremier en minister van Arbeid en Industrie, Luigi Di Maio, zei gisteravond

boos in een tv-programma dat er extra belastingmaatregelen zijn opgesteld waar hij niet in is gekend. Di Maio leidt de eurosceptische protestpartij M5S (Vijfsterrenbeweging) die een ongemakkelijke coalitie vormt met de rechts-populistische Lega van Matteo Salvini, die ook vicepremier is.

De twee zijn elkaar in de armen gevallen met een begroting die maandag is goedgekeurd door het kabinet en naar de Europese Commissie is gestuurd.

Lisbet Palme (87) overleden

STOCKHOLM — Lisbet Palme, de weduwe van de voormalige Zweedse premier Olaf Palme (1927-1986), is op 87-jarige leeftijd overleden. Dit heeft haar familie vandaag bekendgemaakt, meldde onder meer de Zweedse publieke omroep.

Palme werd in 1931 geboren als Lisbet Christina Beck-Friis en is onder meer kinderpsychologe geweest.

Later verrichtte ze ook taken voor Unicef en de OAE. In 1956 trouwde ze met de sociaaldemocraat Olaf

Palme. Hij werd dertig jaar later op straat in Stockholm doodgeschoten. Lisbet raakte daarbij lichtgewond en hielp de vermoedelijke dader te identificeren. Hij werd in hoger beroep vrijgesproken en daarmee is de moordzaak nog steeds niet opgelost.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — Op de Amsterdamse aandelenbeurs zette gisteren het herstel door. Ook de andere Europese beurzen stonden in het groen na de sterke koerswinsten op Wall Street. De beurshandel stond vooral in het teken van de kwartaalcijfers. Op het Damrak vielen de resultaten van ASML en AkzoNobel in de smaak bij beleggers.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde in de ochtendhandel 1,1 procent in de plus op 531,99 punten. De MidKap klom 1,5 procent tot 753,17 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt, Parijs en Londen stegen tot 0,3 procent. ASML dikte 6,4 procent aan en was koploper bij de hoofdfondsen. De chipmachinemaker boekte in het derde kwartaal meer omzet en winst dan een jaar eerder. AkzoNobel volgde met een winst van 3,8 procent. Telecomconcern KPN steeg 2,8 procent na een adviesverhoging door Barclays. Kabel- en telecombedrijf Allice Europe sloot de rij in de AEX met een verlies van 1,1 procent. In de MidKap waren geen dalers te bekennen. TomTom (plus 4,6 procent) toonde herstel en was de sterkste stijger.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag lager gesloten. Beleggers namen gas terug na het herstel in de afgelopen twee handelsdagen. De stemming werd gedrukt door de notulen van de Amerikaanse Federal Reserve, waaruit bleek dat de centrale bank de rente verder gaat verhogen. Ook een onverwachte daling van de Japanse export zorgde voor koersdruk. De Nikkei-index in Tokio eindigde 0,8 procent in de min op 22.658,16 punten. Op macro-economisch vlak bleek dat de Japanse export in september met 1,2 procent op jaarbasis is gedaald. Het was de eerste afname sinds november 2016. Vooral de Japanse machine-makers die veel producten verkopen in het buitenland stonden daardoor onder druk. Robotmaker Fanuc zakte 4,1 procent en Yaskawa Electric verloor bijna 8 procent. De andere beurzen in het Verre Oosten gingen eveneens overwegend omlaag. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 1,8 procent lager en de Hang Seng-index in Hongkong daalde 0,6 procent. In Seoul zakte de Kospi 0,9 procent. De All Ordinaries in Sydney hield het hoofd boven water met een nipte winst van 0,1 procent.

Wall Street

Minnen

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met minnen aan de nieuwe sessie begonnen. Beleggers kauwden nog wat na op de gisteren gepubliceerde notulen van de meest recente beleidsvergadering van de Federal Reserve. Daaruit valt op te maken dat de Fed-bestuurders verder willen gaan met renteverhogingen dan aanvankelijk gedacht. De leidende Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,6 procent lager op 25.545 punten. De brede S&P 500 verloor 0,6 procent tot 2792 punten en technologiegraadmeter Nasdaq zakte 0,7 procent tot 7591 punten. Philip Morris won in de openingsminuten bijna 3 procent. De tabaksfabrikant wist met zijn kwartaalcijfers positief te verrassen. Het bedrijf achter merken als Marlboro en Chesterfield voerde zijn omzet en winst op, ondanks een daling van het aantal verkochte sigaretten. Amazon (min 0,5 procent) ligt onder een vergrootglas na een aanklacht van eBay. Die veilingssite beticht de webwinkelreus ervan op illegale wijze verkopers te hebben geworven, onder meer door het mailsysteem van eBay te gebruiken.

‘Europese megafraude met dividendbelasting’

LONDEN — Een groot aantal Europese landen is jarenlang het doelwit geweest van ‘bendes’ van bankiers, handelaren en hedgefondsen die via ingenieuze constructies fraude met dividendbelasting pleegden. De schade loopt in de tientallen miljarden. Ook in Nederland is de Belastingdienst al jarenlang slachtoffer van ‘dividendstrippende’ bankiers. Dit blijkt uit onderzoek van het internationale journalistieke samenwerkingproject The Cumex Files, waarvan het Nederlandse Follow the Money deel uitmaakt.

Ook andere Europese media doen melding van wat gezien wordt als de grootste belastingfraude in de Europese geschiedenis, waaronder *Die Zeit*, het Noorse *E24* en het Deense *Politiken*. Tientallen jaren deden groepen van bankiers, han-

delaren, fiscalisten, investeerders, hedgefondsen en pensioenfondsen zich tegoed aan Europese staatskassen. Met zorgvuldig opgezette internationale samenwerkingsverbanden, die vooral vanuit Londen werden gecoördineerd, wisten de betrok-

kenen de belastingdiensten tussen 2001 en 2016 op zijn minst 55,2 miljard euro te ontfutselen.

Nederland werd ook getroffen door een vorm van dividendstrippen. Dit blijkt onder meer uit een vonnis van de Haarlemse rechtbank eerder dit jaar. De Belastingdienst stelde in die rechtszaak dat de Amerikaanse zakenbank Morgan Stanley voor minimaal 152 miljoen euro onterecht had geclaimd.

Andere Europese landen die als slachtoffer genoemd worden in de zaak zijn Dene-

marken, België, Duitsland, Noorwegen, Zwitserland, Spanje, Italië en Frankrijk. Tot de banken die ook betrokken zouden zijn geweest bij de fraude, behoren grote namen als Deutsche Bank, UBS, BNP Paribas, JPMorgan Chase en Santander. Ook een voormalige dochter van Rabobank wordt genoemd.

Het onderzoeksproject The Cumex Files nam een jaar in beslag, met samenwerking van negentien verschillende mediapartijen uit twaalf landen. Er werden meer dan 180.000 geheime documenten onderzocht.

Zakenman Marcel Boekhoorn koopt Hema

AMSTERDAM — Zakenman Marcel Boekhoorn neemt Hema over. Zijn investeringsmaatschappij Ramphastos Investments koopt de warenhuisketen van Lion Capital, dat al langer op zoek was naar een koper. Een overnamebedrag werd niet bekendgemaakt.

Hema laat weten dat het zich onder de vleugels van de nieuwe eigenaar Ramphastos, wat een soort tropische vogel is, de komende jaren volledig kan richten op investeren in de thuismarkt, online groei, internationale expansie en het verbeteren van de winstgevendheid. Ook zijn met franchisenemers van Hema nieuwe afspraken gemaakt.

Dat Hema in de etalage werd gezet zegt niet noodzakelijkerwijs iets over de prestaties van het oer-Hollandse bedrijf, dat nu na elf jaar weer in Nederlandse handen komt. Investeerders als Lion beogen doorgaans binnen een aantal jaar een bepaald rendement te behalen en hebben niet als doel voor langere tijd eigenaar te zijn van bezittingen.

In juni haakte de Belgische investeerder Core Equity Holdings nog af bij een overname van Hema voor 1 miljard euro. Naar verluidt was de regeling van Hema met zijn franchisenemers rond webhandel de reden voor het stuklopen van de deal. Hema lag al geruime tijd met de ondernemers achter franchisезaken in de clinch omdat zij meer wilden profiteren van online verkopen. Met het nieuwe akkoord zijn alle rechtszaken van de baan. Prioriteit voor Hema is nu om het concern ‘verder financieel gezond’ te maken. Hema kampt al tijden met magere resultaten. De afgelopen twee kwartalen werd verlies geleden en in de zomer werd zelfs een zeldzame omzetsdaling genoteerd, al kwam dat volgens het bedrijf door de zomerhitte.

Tegenover *Quote* ontkende Boekhoorn overigens dat de deal al rond is. Woordvoerders van Hema, Ramphastos en franchisersverbond VAB wilden niet reageren op die citaten. In een verklaring op de site van Hema noemt Boekhoorn het bedrijf ‘een iconisch merk met geweldige internationale kansen’. Hij zegt dat er ook in Nederland voldoende kansen zijn voor groei.

Foto: Shutterstock

Air France-KLM vergroot wintercapaciteit

PARIJS — Air France-KLM vergroot de capaciteit in het komende winterseizoen met 2,5 procent ten opzichte van de winter vorig jaar. Dat maakte de Frans-Nederlandse luchtvaartcombinatie vandaag bekend.

De grootste groei doet zich voor bij Transavia. De prijsvechter breidt zijn capaciteit met 11,5 procent uit en voegt achttien nieuwe routes toe aan zijn netwerk. Die diensten vertrekken

onder meer vanaf de luchthavens in Amsterdam, Rotterdam, Eindhoven en Groningen.

De langeafstandsvluchten bij het concern nemen met 2,8 procent toe. Op de middellange en korte passagiersvluchten is er sprake van 1,1 procent groei. In totaal komen er 44 nieuwe vliegeroutes voor Air France-KLM bij. KLM meldt in een aparte verklaring zijn wintercapaciteit met 1,4 procent uit te breiden.

“KLM houdt haar focus op opkomende markten in Zuid-Amerika, waar we, na een succesvolle start in het zomerseizoen van 2018, in het winterseizoen doorvliegen op Fortaleza”, zegt KLM-topman Pieter Elbers. Het gaat om de derde reestreekse Braziliaanse bestemming. “Ook de Noord-Atlantische markt blijven we met interesse volgen. Zo gaat KLM meer vluchten uitvoeren op de Canadese steden Edmonton, Calgary en Toronto”, aldus Elbers.

‘Dubbelrol Zuckerberg opnieuw onder vuur’

MENLO PARK — De dubbelrol van Mark Zuckerberg bij Facebook ligt opnieuw onder vuur. Zuckerberg is nu nog topman en voorzitter van het bedrijf achter het sociale netwerk, maar een aantal beleggers wil dat hij aftreedt als voorzitter.

Vier belangrijke institutionele beleggers hebben zich nu achter een voorstel van de activistische aandeelhouder Trillium Asset Management geschaard, meldt nieuwswebsite *Business Insider*. Het voorstel moet volgend jaar worden goedgekeurd op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering. De kans daarop is nihil, want Facebook heeft twee soorten aan-

Foto: Shutterstock

delen, waarvan de ene soort tien keer zoveel stemrecht heeft als de andere. Van die soort heeft Zuckerberg zoveel aandelen in handen dat hij effectief meer dan de helft van het stemrecht in Facebook heeft.

Vorig jaar werd al een soortgelijke motie ingediend die

door 51 procent van de onafhankelijke aandeelhouders werd gesteund. Facebook's bestuurders hebben echter ook een flink deel van de aandelen in handen waardoor de motie het niet haalde. Na een reeks schandalen dit jaar is er mogelijk meer steun voor de nieuwe motie.

VS vindt geen bewijs voor manipulatie yuan

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben geen bewijs gevonden voor vals spel door China met de koers van de yuan, schrijft het ministerie van Financiën in een nieuw rapport. De Amerikaanse president Donald Trump beschuldigde het Aziatische land eerder nog van manipulatie van de valuta, waarbij de waarde kunstmatig laag wordt gehouden om de Chinese export te stimuleren.

China, waarmee de VS in een handelsoorlog zijn verwikkeld, blijft nog wel op een soort officieus verdachtenlijstje staan. De yuan is sinds de escalatie van de handelsspanningen in waarde gedaald. Minister Steven Mnuchin van Financiën zegt nog altijd ‘bijzonder bezorgd’ te zijn over het gebrek aan transparantie in het valutabeleid van Peking. Een goedkope yuan draagt volgens Mnuchin verder bij aan het handelstekort van de VS met China. Dat verschil tussen de invoer en uitvoer tussen de twee landen is Trump al tijden een doorn in het oog. De president voert het tekort dan ook geregeld op als reden voor de importtarieven die hij China heeft opgelegd. Overigens is China niet het enige land dat in Washington onder een vergrootglas ligt wegens zijn valutabeleid. Het ministerie van Financiën houdt ook Duitsland, India, Japan, Zuid-Korea en Zwitserland extra goed in de gaten.

Shell verkoopt Deense dochter voor 1,9 miljard

DEN HAAG — Olie- en gasconcern Shell verkoopt zijn Deense dochter Shell Olie-Og Gasudvinding Danmark (Sogu) aan het Noorse energiebedrijf Noreco. Die partij betaalt 1,9 miljard dollar voor deze upstream-tak van Shell. Sogu produceert dagelijks het equivalent van 67.000 vaten olie.

Door de verkoop doet Shell niet meer aan exploratie en olie- en gaswinning in Denemarken. Het Brits-Nederlandse bedrijf blijft overigens wel actief in het

Scandinavische land met onder meer een raffinaderij in Fredericia.

De verkoop maakt deel uit van het grotere verkoopprogramma van Shell na de aankoop van gasreus BG Group in 2016. Het concern wil voor in totaal 30 miljard dollar aan bezittingen afstoten. Dat totaal moet dit jaar bereikt worden. De verkoop van Sogu moet nog worden goedgekeurd door toezichthouders. Shell verwacht dat die goedkeuring in de eerste helft van volgend jaar komt en dat de verkoop dan kan worden afgerond.

‘Trump wil uit postverdrag met China stappen’

WASHINGTON — Donald Trump heeft naar verluidt weer iets nieuws bedacht om China te pesten in zijn handelsoorlog met het Aziatische land. Volgens *The New York Times* zou de Amerikaanse president van plan zijn om de Verenigde Staten terug te trekken uit een 144 jaar oud postverdrag.

Dat verdrag regelt dat Chinese bedrijven tegen een voordelig tarief kleine pakketjes naar de VS kunnen verzenden. De krant baseert zich op ingewijden. Eerder deze week zinspeelde Trump in een

televisie-interview nog op extra importheffingen op Chinese producten. De VS hebben in drie verschillende rondes al tarieven opgelegd op in totaal 250 miljard dollar aan Chinese goederen.

Het idee om nu dit voor China lucratieve postverdrag aan te pakken, valt goed in delen van het Amerikaanse bedrijfsleven. De National Association of Manufacturers vindt het verdrag maar een ‘verouderde regeling’, die alleen maar bij zou dragen aan de stroom van namaakgoederen en gevaarlijke drugs die vanuit China de VS binnenkomen.

Werkloosheid Nederland omlaag naar 3,7 procent

DEN HAAG — De werkloosheid in Nederland is in september afgenomen. In de negende maand van het jaar waren er 343.000 werklozen, oftewel 3,7 procent van de beroepsbevolking, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De werkloosheid ligt nog steeds hoger dan het laagste punt voor het begin van de crisis in de tweede helft van 2008. Toen was het werkloosheidspercentage namelijk 3,6. In augustus lag het werkloosheidspercentage op 3,9. Vorige maand hadden ruim 8,8 miljoen mensen betaald

werk. Ruim 4,1 miljoen mensen hadden om uiteenlopende redenen geen betaald werk. Onder hen dus de 343.000 mensen die aangeven recent naar werk te hebben gezocht en daarvoor ook direct beschikbaar te zijn. De rest van deze groep nietwerkenden, bijna 3,8 miljoen, bestond uit mensen die niet recent hebben gezocht of bijvoorbeeld niet direct voor werk beschikbaar waren. Hun aantal is de laatste drie maanden met gemiddeld 14.000 per maand afgenomen, zo meldt het CBS. Uitkeringsinstantie UWV registreerde eind september 274.000 lopende ww-uitkeringen.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	18-Oct			18-Oct	
DOW JONES	25.509,58	-0,77%	AEX	524,52	-0,58%
S&P 500 INDEX	2.796,90	-0,44%	ARCELORMITTAL	24,72	-0,36%
NASDAQ	7.539,49	-1,35%	AEGION NV	5,32	0,26%
AMAZON.COM INC	1.799,27	-1,77%	KONINKLIJKE AHOL	19,97	2,01%
APPLE INC	217,60	-1,62%	AKZO NOBEL	74,44	-2,05%
BAIDU INC-SP ADR	192,00	-4,34%	ASML HOLDING NV	155,58	-2,99%
BERKSHIRE HATH-B	209,77	-0,36%	DSM (KONIN)	79,76	-1,14%
BOEING COITHE	362,24	-0,89%	HAL TRUST	145,00	-0,82%
CITIGROUP INC	69,87	0,04%	HEINEKEN NV	78,46	2,21%
COCA-COLA CO	45,88	0,04%	ING GROEP NV	10,61	-1,50%
COSTCO WHOLESALE	228,87	0,17%	KPN (KONIN) NV	2,38	0,34%
WALT DISNEY CO	116,73	-0,34%	KONINKLIJKE PHIL.	35,62	-0,64%
3D SYSTEMS CORP	17,28	-4,85%	RANDSTAD NV	44,44	1,58%
EBAY INC	31,55	-1,47%	ROYAL DUTCH SH-A	28,35	-0,09%
FACEBOOK INC-A	156,04	-2,12%	TOMTOM	6,73	1,75%
GENERAL ELECTRIC	12,37	1,48%	TOTAL SA	52,95	-0,95%
ALPHABET INC-A	1.104,66	-2,03%	UNILEVER NV-OVA	46,11	-0,67%
HP INC	23,85	-0,08%	W.P. STEWART HOL	466,16	-0,12%
HOME DEPOT INC	181,64	-1,91%			
INTEL CORP	45,30	-1,29%	SCOTIABANK FUNDS		
JOHNSON&JOHNSON	138,49	-0,70%	MONEY MARKET	13,2778	0,00%
MICROSOFT CORP	108,93	-1,61%	US DOLLAR BOND	2,5690	-0,12%
PROCTER & GAMBLE	81,06	-0,98%	GLOBAL GROWTH	3,1216	-0,71%
ROYAL DUTCH-ADR	65,22	0,08%	US GROWTH	16,8795	-0,04%
STARBUCKS CORP	56,55	-0,93%	CANADIAN GROWTH	2,6277	-0,49%
TWITTER INC	29,59	0,02%	FUNDS		
WALMART INC	96,82	0,27%	BGF CONT EUR FLEX	27,41	-0,62%
[EXCHANGE TRADED FND]			BGF EMKT BOND	17,30	0,17%
ALERIAN MLP - AMLP	10,69	1,33%	BGF FIX INC GBL OP	13,91	0,00%
ISH GBL HY BD - GHYF	48,76	-0,10%	BGF GBL ALLOCATION	55,01	0,22%
ISH IBOXX HY BD - HYG	85,02	-0,23%	BGF USD CORE BOND	16,13	0,06%
ISH SELECT DIV - DIVY	97,64	0,28%	BGF USD HI YIELD BND	32,69	0,15%
ISH MSCI EMKT - EEM	39,62	-1,83%	TEMPLETON GBL BND	25,31	0,72%
ISH MSCI PAC - EPP	42,43	-0,31%	TEMPLETON ASIAN SM	47,66	-0,48%
ISH RUSSELL - IWV	164,16	-0,83%	CURRENCIES		
ISH S&P 500 - SPY	167,36	-1,26%	YENUSD	112,2200	-0,38%
ISH EUROPE - IEV	42,33	-0,75%	EURUSD	1,1508	0,06%
INVESTCO QQQ TRUS	174,50	-1,58%	CANUSD	1,3025	0,04%
INVESTCO DB COMMO	17,74	-0,62%	GBPUSD	1,3079	-0,27%
SPDR S&P INT DIV-DWX	36,01	-0,30%	COMMODITIES		
SPDR S&P MID 400	345,71	-0,65%	OIL WTI	69,68	-0,10%
SPDR S&P 600 SMA	69,75	-0,92%	GOLD	1227,79	-0,45%
VANGUARD REIT - VNQ	77,93	0,43%	SILVER	14,61	-0,02%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54,19	-0,51%	WHEAT	513,25	-0,82%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment ServicesLio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Booker Prize 2018 naar Anna Burns

Foto: AFP

De Man Booker Prize 2018 is dinsdagavond uitgereikt aan de Noord-Ierse schrijfster Anna Burns (56). Ze kreeg de begeerde Britse literatuuronderscheiding, voor de vijftigste keer toegekend, voor haar originele roman 'Milkman'. Die gaat over een achttienjarig meisje dat ten tijde van de bloedige burgeroorlog in Noord-

Ierland te maken krijgt met seksuele toenadering, geloofsconflicten en sociale dwang. Volgens het juryrapport heeft Burns de stem van de 'vrolijke, strijdvarende, scherpzinnige en open' ik-figuur duidelijk en overtuigend overgebracht en doorspekt met bijtende spot. Aan de prijs is een geldbedrag van 57.000 euro verbonden.

Britse (100) trouwt 26 jaar jongere partner

Een Britse vrouw is op 100-jarige leeftijd in het huwelijksbootje gestapt. Norah Witkiss trouwde in een hotel in Prestatyn (Wales) met haar 26 jaar jongere partner, bericht de BBC. Een bruidsjonker duwde haar rolstoel door het gangpad terwijl het nummer Dancing Queen van Abba werd gedraaid. Witkiss en haar partner Malcolm Yates (74) waren al dertig jaar samen toen hij haar ten huwelijk vroeg. De vrouw, een voormalige schoolkokkin, vertelde vorige maand in een in-

terview dat trouwen voorheen nooit ter sprake was gekomen. "Malcolm sprak er nooit over en ik ging hem ook niet ten huwelijk vragen", vertelde ze. De huwelijksvoltrekking nam dinsdag ongeveer een halfuur in beslag. Er waren zo'n dertig vrienden en familieleden bij aanwezig. De bruid, die nu als Norah Yates door het leven gaat, vertelde naderhand dolgelukkig te zijn. "Het is echt fantastisch om een bruid te zijn", glunderde de vrouw, die al twee keer eerder was getrouwd.

Gronings eredoctoraat voor Ban Ki-moon

Foto: AFP

Voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties Ban Ki-moon heeft gisteren van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) een eredoctoraat uitgereikt gekregen. Hij ontving het eredoctoraat vanwege zijn grote maatschappelijke verdiensten op het gebied van veiligheid en vrede en voor de totstandbrenging van het VN Klimaatakkoord van Parijs. "Wij zijn de eerste generatie die een einde kan maken aan armoede, en de laatste generatie die klimaatverandering kan stoppen", zei Ban tijdens zijn dankspeech in een bomvolle Martinikerk. Ban riep jongeren op te acteren als 'global citizen', een wereldburger. Precies deze woorden sprak

president John F. Kennedy tegen Ban toen hij in 1962 als student door de president werd ontvangen. Volgens rector magnificus Elmer Sterken was het geen verrassing dat Ban, 'met de bijnaam Mr. Climate', nu voorzitter is van de Global Commission on Adaptation. "Als iemand het kan, is hij het. Hij zei ooit: 'bij klimaatverandering is geen plan B want er is geen planeet B'." Ban is ook in Groningen voor de opening van het internationale klimaatinstituut Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA). Dit centrum moet landen adviseren hoe ze om kunnen gaan met klimaatverandering.

De 'Trump van Pahrump' overleden

De Amerikaanse bordeeleigenaar die zich afficheerde als de 'Trump van Pahrump' en die namens de Republikeinen lid wilde worden van het parlement in de staat Nevada is overleden. Volgens de politie is hij dinsdag dood aangetroffen in een van zijn zaken, de Love Ranch in Crystal. De doodsoorzaak is nog niet bekend. Dennis Hof (72) typeerde zichzelf als de bekendste pooier van de VS. Hij exploiteerde een striptent en verscheidene hoerenkasten. Zijn politieke ambities kregen gestalte toen de electorale normen binnen de Republikeinse partij turbulent verschoven, waardoor Donald Trump president kon worden. Hof wist zich uiteindelijk ook gesteund door de evangelische christenen in Nevada. "Dit is echt de Trump-beweging", zei Hof tijdens een interview in de Moonlite BunnyRanch, de venus-

Foto: AFP

tempel vlak bij zijn huis in Pahrump, een plaats met 36.000 inwoners in Nye County. "Mensen zijn bereid hun moreel besef, hun religieuze overtuiging even opzij te zetten om iemand die betrouwbaar is aan het roer te krijgen."

Honderden tenten als klaslokaal op Sulawesi

Unicef begint op Sulawesi, dat eind vorige maand werd getroffen door een natuurramp, met het neerzetten van 450 tenten. Ze gaan tijdelijk dienen als leslokalen. De eerste 21 tenten zijn inmiddels opgezet op het Indonesische eiland, als onderdeel van in totaal 30 ton aan hulpgoederen die dinsdag aankwam.

Door de aardbeving en daaropvolgende tsunami zijn zo'n 1200 scholen zwaar beschadigd. Volgens het kinderfonds van de Verenigde Naties is onderwijl een goed hulpmiddel in noodgevallen zoals dit. "Op school kunnen we de kinderen opvangen, hen psychosociale bijstand verlenen en hen beschermen tegen uitbuiting",

aldus Debora Comini, directeur van Unicef in Indonesië. De Unicef-tenten, goed voor twee klaslokalen per tent, worden de komende dagen opgezet in de getroffen gebieden op Sulawesi. De Nationale Actiedag voor Sulawesi op radio en televisie bracht vorige week ruim 11 miljoen euro op.

Foto: Unicef

Canadezen in de rij voor legale cannabis

Foto: AFP

In Canada is voor het eerst legaal cannabis over de toonbank gegaan. Canadezen stonden in de rij om de softdrug te kopen, berichten media in het Noord-Amerikaanse land. Canada is na Uruguay het tweede land dat het recreatieve gebruik van cannabis landelijk heeft gelegaliseerd. De Canadese regering wil het ook mogelijk maken om verordelingen in te trekken van sommige mensen die eerder zijn vervolgd voor het bezit van de drug, bericht de krant The Globe and Mail. Zij kun-

nen straks onder voorwaarden amnestie aanvragen. Belangstellenden konden het eerst terecht in het verre oosten van het land, omdat de klok daar als eerste middernacht sloeg. In de oostelijke stad St. John's stonden sommige mensen uren te wachten. Ian Power, die vooraan stond bij een winkel, vertelde omroep CBC dat hij vroeg kwam om geschiedenis te schrijven. "Het was mijn droom om als eerste persoon in Canada legaal een gram cannabis te kopen", glunderde Power.

'Plasticvanger' is klaar om te beginnen

Een Nederlandse plasticvanger is aangekomen op zijn werkplek en klaar om aan het werk te gaan. De veegarm van The Ocean Cleanup moet midden op de Grote Oceaan plastic opvangen dat

aan het oppervlak dobert. Dan kan het gemakkelijker worden opgeruimd, is de gedachte erachter.

Het 600 meter lange gevaarte is ontwikkeld door de nu

24-jarige Nederlander Boyan Slat. Hij bedacht het systeem zes jaar geleden voor zijn profielwerkstuk op de middelbare school in Delft. Het idee: een honderden meters lange 'arm' drijft over

de zeespiegel, voortgeduwd door de golven, de stroming en de wind. Een scherm reikt een paar meter onder water. Als een C-vormige bezem neemt hij het afval mee.

De 'zeebezem' vertrok een maand geleden uit San Francisco. Na een paar tests uit de kust besloot The Ocean Cleanup dat hij klaar was voor het echte werk, zo'n 2000 kilometer van het Amerikaanse vasteland.

De Great Pacific Garbage Patch, de nieuwe werkplek van de zeebezem, is een drijvende vuilnisbelt tussen Californië en Hawaï, die drie keer zo groot is als Frankrijk. Er dobberen naar schatting 1800 miljard stukken afval, die bij elkaar ongeveer 80 miljoen kilo wegen. Er zijn nog vier grote afvalhoppen op de oceanen. Die bestaan bij elkaar uit nog eens 80 miljoen kilo puin en plastic.

Foto: Ocean Cleanup

'Dode' corruptieverdachte blijkt kasteelheer

De Franse gendarmerie heeft in de buurt van Dijon een Oekraïense corruptieverdachte opgepakt die als kasteelheer leefde in Frankrijk. De autoriteiten legden daar volgens politiedienst Europol beslag op onder meer een kasteel, een Rolls-Royce Phantom en drie werken van de schilder Salvador Dalí. De Oekraïner wordt in eigen land gezocht voor grootschalige corruptie. Hij had de autoriteiten op het verkeerde been gezet door zich dood

te laten verklaren. Volgens Europol hield de 'dode' verdachte er in Frankrijk een weelderige levensstijl op na. De Franse autoriteiten ontdekten dat de man springlevend was toen ze begin dit

jaar een onderzoek begonnen naar de aankoop van het kasteel. Voor het gebouw was 3 miljoen euro neergegeld door een Luxemburgs bedrijf waar de Oekraïner achter zat.

De man kon eerder deze maand met meerdere handlangers worden opgepakt bij Dijon. Het in beslag genomen vastgoed en de luxegoederen hebben een totale waarde van circa 4,6 miljoen euro.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Bertens vervangt Halep op WTA Finals

SINGAPORE — Tennisster Kiki Bertens kan toch meedoen aan de WTA Finals. De 26-jarige Westlandse vervangt Simona Halep, die zich vanwege aanhoudende rugklachten heeft afgemeld. De nummer 1 van de wereld besloot vandaag in overleg met haar begeleidingsteam om het lucratieve toernooi voor de beste acht tennisssters van het jaar over te slaan.

Bertens fungeerde als nummer 9 van de ranglijst over 2018, als eerste reserve. Ze is de eerste Nederlandse tennister sinds Brenda Schultz-McCarthy in 1997, die mag meedoen aan het slottoernooi van het seizoen. Morgen is de loting voor de groepsfase. Het toernooi in Singapore, met een prijzenpot van 6 miljoen euro, begint zondag. Het deelnemersveld bestaat verder uit Angelique Kerber, Naomi Osaka, Petra Kvitova, Caroline Wozniacki, Sloane Stephens, Elina Svitolina en Karolina Pliskova.

“Ik ben heel blij met mijn seizoen. Om het af te sluiten op de WTA Finals is de ultieme prijs”, zegt Bertens, die dit jaar drie WTA-titels won: in Charleston, Cincinnati en Seoul. Op het toptoernooi van Cincinnati versloeg ze onder anderen Wozniacki, Svitolina, Kvitova en in de finale ook Halep.

De huidige nummer 10 van de wereldranglijst was vorig jaar ook van de partij in Singapore, maar toen in het dubbel. Bertens bereikte met haar Zweedse partner Johanna Larsson zelfs de finale, maar die verloren ze. Demi Schuurs doet bij de komende editie met de Belgische Elise Mertens mee aan het dubbeltoernooi. Bertens had zich deze week in Moskou op eigen kracht kunnen plaatsen voor de WTA Finals als ze de halve finales zou halen, maar de pupil van coach Raemon Sluiter werd gisteren al in de tweede ronde uitgeschakeld. Een dag later hoorde Bertens dat ze alsnog mag meedoen. “Mijn rug is niet in orde”, zei Halep, bij wie vorige maand een hernia in een tussenwervelschijf werd vastgesteld. De Roemeense hervatte onlangs de training en ging ook naar Moskou, maar besloot dinsdag zich terug te trekken. “Ik ben niet klaar om op dit niveau te spelen. Het was een moeilijke beslissing om me af te melden voor de WTA Finals, maar het is beter voor mijn gezondheid.”

Zoals verwacht ondervindt Simona Halep te veel last van haar rug om aan de WTA-finals mee te doen.

Commissie stelt interne code in België op

BRUSSEL — Een speciale commissie moet in het Belgische profvoetbal de huidige problemen rond makelaars en andere tussenpersonen gaan aanpakken. Daartoe heeft de Pro League besloten naar aanleiding van het omvangrijke corruptieschandaal dat vorige week naar buiten kwam.

Het panel van experts zal bestaan uit drie leden. Twee namen zijn al bekend: minister van Staat Melchior Wathelet en Pierre François, de baas van de Pro League. De 69-jarige Wathelet, voormalig vicepremier, zal het

driekoppige panel voorzitten. De commissie krijgt onder meer als opdracht een interne code voor de 24 profclubs op te stellen. Op basis daarvan kunnen de Pro League en de Belgische autoriteiten

dan tot regelgeving overgaan. Het onderzoek naar de omvangrijke fraude in het Belgische topvoetbal begon eind vorig jaar omdat er concrete aanwijzingen waren van ‘verdachte financiële handelingen’. Dinsdag verlengde de raadkamer de hechtenis van negen verdachten met een maand. Vijf van hen moeten in de cel blijven, de anderen staan onder elektronisch toezicht.

Oud-baas Amerikaanse turnbond gearresteerd

NEW YORK — De voormalige baas van de Amerikaanse turnbond USA Gymnastics is gisteren gearresteerd in verband met het grote misbruikschandaal bij de turnbond. Steve Penny wordt verdacht van knoeien met het bewijsmateriaal tijdens het onderzoek naar misbruik door oud-teamarts Larry Nassar, meldt USA Today.

Volgens de openbaar aanklager heeft Penny documenten laten verdwijnen uit het trainingscomplex Karolyi Ranch. Dat zou hij hebben gedaan nadat hij erachter kwam dat de politie onderzoek deed naar de beschuldigingen dat turnsters daar waren misbruikt. Het is nog altijd niet bekend waar de documenten zijn gebleven.

Penny kan twee tot tien jaar de cel in. Hij was al opgestapt bij de turnbond vanwege de kritiek dat de meldin-

Steve Penny

gen over het misbruik door Nassar niet serieus werden genomen. De arts is tot 175

jaar celstraf veroordeeld voor misbruik van meer dan 150 turnsters.

Ajax kansloos tegen Olympique Lyon

AMSTERDAM — De voetbalsters van Ajax hebben in de thuiswedstrijd tegen het favoriete Olympique Lyon niet voor een stunt kunnen zorgen. De landskampioen kreeg op alle fronten voetballes van de titelhouder in de Champions League. Het eerste duel in de achtste finales eindigde in Amsterdam in 0-4. Over twee weken is de return in Frankrijk nog slechts een formaliteit.

Ajax, dat op het kampioenenbal voor de eerste keer tot de laatste zestien is doorgedrongen, ging op het uitverkochte sportcomplex De Toekomst vol goede bedoelingen van start. Al snel echter bleek Lyon, met international Shanice van de Sanden in het basisteam, een maatje te groot voor de Amsterdamse ploeg. Het ging aan Franse kant allemaal een stuk sneller en ook in technisch opzicht was de vijfvoudige kampioen verreweg de betere ploeg.

Na nog geen halfuur leidde Lyon al met 0-2 door treffers van Amel Majri en Selma Bacha. Bij de eerste treffer kwam de assist van Van de Sanden, die mede-in-

ternational Kika van Es simpel uitspeelde. Bij de tweede treffer, uit een Franse vrije trap, functioneerde de Nederlandse muur niet naar behoren. In de 38e minuut schoot Eugénie Le Sommer namens Lyon op de lat.

Ook in de tweede helft kon Ajax amper onder de Franse druk vandaan komen. In de 57e minuut zorgde de Noorse aanvalster Ada Hegerberg met een attente kopbal voor 0-3. Ajax probeerde daarna nog wel van de nul af te komen, maar grote kansen kon de thuisploeg niet afdwingen. Isobel Christiansen bepaalde in de voorlaatste minuut de eindstand op 0-4.

Bondscoach Sarina Wiegman was op de tribune een aandachtige toeschouwer. Met Oranje wil ze de komende maand in een tweeluik tegen Zwitserland alsnog een ticket voor het WK 2019 in Frankrijk bemachtigen. Wiegman zag bij Ajax onder anderen de internationals Lize Kop, Liza van der Most en Ellen Jansen aan het werk.

Jakobsen bezorgt Quick-Step recordzege

NANNING — Wielrenner Fabio Jakobsen heeft de derde etappe gewonnen in de Ronde van Guangxi. De 22-jarige Gelderlander van Quick-Step was in Nanning de sterkste in de massasprint na een rit over 125 kilometer, die werd afgewerkt in de stormende regen. Jakobsen nam ook de rode leiderstrui over van Dylan Groenewegen.

De sprinter van LottoNL-Jumbo, winnaar van de ope-

ningsrit, kwam nog achter de Duitsers Pascal Ackermann en Max Walscheid als vierde over de streep.

Jakobsen was in de eerste etappe van de Chinese koers uit de UCI World Tour derde geworden, in de tweede etappe werd hij tweede. In rit drie kon de jonge sprinter, die dit jaar voor het eerst bij de profs rijdt, eindelijk juichen. “Yessssssss, nummer 72”, schreef ploegbaas Patrick Lefevere van Quick-Step

direct op Twitter. “Fabio, je beloofde het gisteren al. Je bent een ware kampioen. Ik ben een trots man.” Met 72 zeges heeft Quick-Step het eigen record uit 2000 verbeterd. In dat jaar boekte de Belgische ploeg van Lefevere 71 overwinningen.

De derde etappe in China ging over vier rondes door Nanning. Drie vluchters gaven de rit in de regen kleur, maar zij werden op zo’n 7 kilometer van de streep in-

gerekend door het jagende peloton. Jakobsen bleek dit keer de sterkste sprinter. In het algemeen klassement heeft hij 4 seconden voorsprong op Ackermann, winnaar van de tweede etappe, en 6 seconden op Groenewegen. De rit van morgen eindigt bergop.

Jakobsen won eerder dit jaar al Nokere Koerse, de Scheldeprijs en etappes in Noorwegen, Slovenië en de BinckBank Tour.

Slovenië ontslaat bondscoach Kavcic

LJUBLJANA — De Sloveense voetbalbond heeft bondscoach Tomaz Kavcic ontslagen. Onder leiding van de 64-jarige Kavcic wist de nationale ploeg slechts één van de zeven interlands te winnen, een vriendschappelijke ontmoeting met Montenegro (2-0). In de Nations League dreigt degradatie naar de laagste divisie.

Met één punt uit vier wedstrijden staan de Slovenen onderaan in hun groep in divisie C. “De slechte resultaten in de Nations League en het slechte spel van de ploeg zijn voor ons reden om Kavcic te ontslaan”, zegt bondsvoorzitter Radenko Mijatovic. Hij benadrukte dat die beslissing zeker niet komt door druk van de publieke opinie. “Anders hadden we dit wel al eerder gedaan.”

De bond neemt de tijd voor de zoektocht naar een opvolger. “Het liefst willen we zo snel mogelijk een nieuwe bondscoach aanstellen, maar we gaan voor een trainer met kwaliteit. Desnoods maken we de Nations League af met de huidige staf.” Slovenië speelt volgende maand nog tegen Noorwegen en Bulgarije, de landen die strijden om promotie naar divisie B.

Mayweather ‘nodigt’ Noermagomedov uit

Floyd Mayweather

NEW YORK — Profboksers Floyd Mayweather ziet een lucratieve confrontatie met de Russische kooivechter Chabib Noermagomedov best zitten. “Kom mijn wereld in, maak een duel mogelijk”, liet de 41-jarige Amerikaan weten.

De voormalige wereldkampioen, ongeslagen in vijftig profduels, reageerde op enkele uitlatingen van Noer-

magomedov. “Let’s go Floyd, we moeten vechten”, sprak de dertigjarige Rus onlangs. “Twee mannen die nog nooit hebben verloren. Waarom niet?” Volgens Mayweather, ‘Money’ genoemd wegens zijn grote voorliefde voor geld, zijn er wat hem betreft geen obstakels. “Ik ben mijn eigen baas. Als ik wil boksen, doe ik dat. Laat het dus maar gebeuren.” Mayweather versloeg de Ierse kooivechter Conor McGre-

gor in augustus 2017 in een boksduel dat ruim een half miljard euro aan inkomsten genereerde. De Amerikaan hield er 240 miljoen euro aan over. Voor een gevecht met Noermagomedov wil ‘Money’ zeker 115 miljoen euro méér ontvangen. De Rus wist bijna twee weken geleden McGregor eveneens te verslaan, maar die MMA-partij werd overschaduwd door een massale knokpartij tussen beide kampen na afloop.